Dżuma puka do wrót Europy.

Nr. 163. Lwów, Niedziela 18. Lipca 1926 r. Rok XLIV. (2)

CENA NUMERU 20 gr.
PRENUMERATA: Miesięcznie we Lwowie 4 zł 50 gr. z dostawą do domu i w całej Polsce z przesyłką pocztową 4 zł 80 gr., zagranicą miesięcznie 6 50 gr.
Dla urzędników państw. i nauczycieli miesięcznie 3 zł. 50 gr.

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji
Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

Redakcja i Administracja ul. Ossolińskich 11. Telefon redakcji 19, w nocy 29-19. Tel. adm. 32-19. Adres dla telegramów: Kurjer Lwowski, Lwów. Rękopisów nie zwraca się. Redaktor naczelny przyjmuje: od 1-2 w południe. P. K. O. Nr. 153.215.

O program na dzień powszedni.

(Od naszego koresp. warszawsk.)

Warszawa, 15 lipca.

Zniecierpliwienie, jakie towarzyszyło w opinji publicznej pierwszym chwilom po przewrocie majowym, a skierowane przeciwko tolerowaniu na czas dłuższy niezdolnego do życia Sejmu — przekształciło się już w zdecydowaną niechęć. Już teraz **szerokie warstwy społeczeństwa** nie **pytaja, co uchwali Sejm, już nikogo prawie nie obchodzi treść rozpraw sejmowych.** Teraz wszyscy mają przekonanie, że potrwa to jeszcze kilka tygodni, że **Sejm wałkując przedłożenia rządowe, uchwali rządowi wszystko, czego mu potrzeba, a sam spokojnie pójdzie na spoczynek.**

Obrady sejmowe nad zmianą Konstytucji, **gdyby doszły** do skutku w innych warunkach, stanowiłyby niewątpliwie dziedzinę walk i sporów, od których huczałby cały kraj. Teraz wiadomo, że **to się dokonać musi, że to jest nieuniknione**, więc też wszyscy czekają tylko na **efekt końcowy, z góry wiadomy.**

To też **Sejm obraduje w zaciszu.** Zrobi w najbliższych dniach swoje. Rząd, obdarzony władzą, którą uzyskał z rąk Prezydenta, **otrzyma teraz niezbędne instrumenty pełnej aktywności, stanie do pracy, którą w wielu dziedzinach należy rozpocząć od podstaw.** Już teraz rozlegają się tu i ówdzie utyskiwania, że **wyników doraźnych pracy rządu jeszcze nie widać.** Nie można zaprzeczyć, że rząd jeszcze nie ujawnił w czynach swego **wielkiego programu,** który byłby już zrealizowany we wszystkich dziedzinach z widocznym skutkiem.

Na ten program przyjdzie czas, gdy rząd pozbędzie się kłopotów, związanych z przeprowadzeniem w Sejmie zmian konstytucji i pełnomocnictw.

Ale już w okresie dwóch miesięcy rządów premjera Bartla dokonano wiele.

Nie zapominajmy, że rząd, dzięki — coprawda dobrej konjunkturze — **przełamał inercję finansową i ma możność ukształtowania kursu dolara według dowolnego poziomu.** W dziedzinie finansowej, będącej niewątpliwie ostoją zdrowia Państwa, **weszliśmy na drogę pomyślną.** Czyż to nie jest sukces wielki? Ale na tem nie koniec. Odłogiem leży sprawa **gospodarczych stosunków w Państwie.** Grzeszyliśmy dotychczas **wielkiem lekceważeniem sobie tych zagadnień.** Poprostu krojono sobie **co tydzień niemal nowe programy** odpowiednio do kierunku społecznego, reprezentowanego przez chwilowych władców. **Ciągłości gospodarczej nie mieliśmy.** Co więcej, kierowano się u nas uprzedzeniami demagogicznemi, zwróconemi raz przeciwko tej lub innej gałęzi przemysłu, to znów przeciwko wsi, ale nie **próbowano zdobyć się na program, któryby umiał pogodzić interesy warstw gospodarczych z interesami państwowymi.** Nie było u nas autorytetu państwowego, który umiałby narzucić samolubnym a ciasnym „sferom gospodarczym" **elementarnego zrozumienia interesów Państwa.**

Wszystko, co w tej dziedzinie próbowano czynić dotychczas, raczej **ośmieszało Państwo, niż pomagało interesowi ogólnemu.** Pierwsze przejawy działalności w tym kierunku już widzimy. Rząd przeprowadził niejatwą, a **zwycięską walkę z baronami węglowymi na Śląsku** i zmusił ich do obniżenia wygórowanych cen węgla.

Rząd obecny dysponuje **nieznaną dotychczas w Polsce siłą: ma możność czynić, co uważa za wskazane, nie oglądając się na partyjki.** Możność tę pogłębia jeszcze bardziej zmiana Konstytucji. Teraz przyszedł czas **na opracowanie jednolitego planu działania.** Rząd ma w swym ręku możność pracy. **Inicjatywy jego nie krępuje już żadna przeszkoda.**

Społeczeństwo oczekuje, że rząd z całą energją i młodzieńczą brawurą przystąpi do spełnienia tych zadań ogromnych, do których został powołany.

Wręb.

Olbrzymi wzrost zapasów walut i złota w Banku Polskim.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 16 lipca.

Bilans Banku Polskiego na dzień 10 lipca b. r. **wykazuje dalszy świetny rozwój. Zapas walut i dewiz wzrósł w ciągu 5 dni o olbrzymią** sumę 16,245 tysięcy złotych. — **Wzrósł również zapas złota** o 136 tysięcy zł. — **Obieg banknotów podniósł się** o 7,979 tysięcy złotych.

——xo ox——

Program najbliższych prac Sejmu.

Warszawa, 16. 7. (AW). Przed plenarnem posiedzeniem Sejmu **zebrał się w gabinecie Marszałka Rataja konwent seniorów. Postanowiono,** że 16 i 17 b. m. poświęcone będą wyłącznie II-mu czytaniu i głosowaniu projektu zmian Ustawy Konstytucyjnej, natomiast **dyskusja nad pełnomocnictwami dla Rządu i** głosowanie nad tym projektem przeprowadzone będzie w poniedziałek i wtorek, przyczem **premjer weźmie** czynny udział w dyskusji. III-cie czytanie obu projektów ustaw pomiędzy któremi zadecydowano **nie ustanawiać junctim nastąpi prawdopodobnie w sobotę przyszłego tygodnia.**

——xo ox——

Gwałtowna zwyżka akcji w Warszawie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 16 lipca.

Na rynku walutowym sytuacja bez zmiany. Natomiast **na giełdzie** akcyjnej **panuje olbrzymie ożywienie.** Akcje przy dużym popycie gwałtownie zwyżkują.

——xoox——

Odprawa oficerów sztabu gen. u Marszałka Piłsudskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 16 lipca.

Dziś o godz. 11 rano rozpoczęła się u ministra spraw wojsk. **Marszałka Piłsudskiego odprawa wyższych oficerów Sztabu Generalnego,** wezwanych imiennie. M. i. biorą udział w odprawie pułkownicy S. G.: **Anders, Przewłocki, Jagmin - Sadowski, Arciszewski, Skrzyński, Stachiewicz, Wieniawa - Długoszewski, Błeszyński i Paszkiewicz.**

Odprawa ma na celu **zapoznanie wyższych oficerów Sztabu Generalnego z planem pracy na przyszłość.** Jak widać z listy uczestników, w odprawie uczestniczą oficerowie, — którzy w czasie walk majowych brali udział na kierowniczych stanowiskach **po obydwu stronach walczących.**

—oo—

Ważna konferencja marszałka Piłsudskiego z prem. Bartlem.

(Telefonem od nasz. koresp.)

Warszawa, 16 lipca.

Marszałek Piłsudski **odbył dziś o** godz. 10-tej rano **ważną konferencję w sprawach państwowych, z premjerem Bartlem.**

—oo—

Expose prem. Bartla w poniedziałek.

(Telefonem od nasz. koresp.)

Warszawa, 16 lipca.

Rozpoczęte dziś **obrady Sejmu nad projektem zmiany Konstytucji wielkiego zainteresowania nie wywołały.** Obrady toczą się w tempie normalnem.

Zapowiedziane **expose prem. Bartla** będzie wygłoszone w związku z toczącą się dyskusją nad projektem zmian Konstytucji i ustawy o pełnomocnictwach — **w poniedziałek.**

—oo—

Z. L. N. WOBEC PROJEKTÓW ZMIAN KONSTYTUCJI.

Warszawa. 16. 7. (AW). Z. L. N., który obradował wczoraj nad sytuacją polityczną zaakceptował na posiedzeniu pełnego klubu parl. stanowisko zajęte przez przedstawiciela Z. L. N. na Komisji konstytucyjnej.

—oo—

Spadek cen hurtownych w Warszawie.

(Telefonem od nasz. koresp.)

Warszawa, 16 lipca.

Ogólny **wskaźnik cen hurtownych** w Warszawie wykazuje w tygodniu ubiegłym **3.9 procent zniżki.** Ponieważ zniżka ta za pierwszy tydzień lipca b. r. wynosi 2.8 procent, obniżka cen hurtownych w pierwszej połowie b. m. wynosi łącznie **7.5 procent.**

Notowania giełdowe.

Dolary w obrotach prywatnych we Lwowie, Krakowie i Warszawie 9.22.

Zurych urzędowy. Warszawa 56.00; N. Jork 5.16 i trzy ósme; Londyn 25.11 i pięć ósmych; Paryż 12.30; Wiedeń 73.60; Praga 15.30; Włochy 17.35; Belgja 11.85; Budapeszt 0.72.27 i pół; Holandja 207.45; Oslo 113.15; Kopenhaga 136.82 i pół; Sztokholm 138.40; Bukareszt 2.39; Berlin 122.92 i pół; Belgrad 9.12.

Pogiełda nowojorska. Warszawa 9.00; Londyn 4.86.43; Paryż 2.46 i jedna czwarta; Wiedeń 14 i jedna ósma; Praga 2.96 i jedna czwarta; Włochy 3.36 i pół; Belgja 2.31; Budapeszt 0.14 i jedna ósma; Szwajcaria 19.37; Helsingfors 2.52; Oslo 40.19; Kopenhaga 21.92; Sztokholm 26.51; Hiszpanja 26.79; Bukareszt 15.80; Berlin 0.46 i pół; Belgrad 23.81.

„Co dalej?"

Paradoksalne „paradoksy" p. St. Grabskiego na temat przyczyn przewrotu majowego.

Lwów, 17 lipca.

Były minister oświaty p. **Stanisław Grabski**, umieścił na łamach **„Gazety Porannej Warszawskiej"** artykuł p. t. „Co dalej?", w którym stara się przedstawić obecną sytuację polityczną jako **obfitującą w szereg paradoksów:**

Wedle p. Grabskiego, **paradoksem jest, że żądanym przez rząd Marszałka Piłsudskiego zmianom Konstytucji, przeciwstawiają się stronnictwa, które sekundowały zamachowi majowemu".** Paradoksem jest również, że **rząd, który powstał z zamachu dokonanego pod hasłem rozwiązania Sejmu, domaga się od tego Sejmu najważniejszych reform Konstytucji.** Dalszym paradoksem jest **„trzysta zabitych i tysiąc rannych, po to, by Prezydentem Rzeczypospolitej był zamiast St. Wojciechowskiego, prof. Mościcki, premierem** zamiast posła Witosa poseł Bartel, a ministrem spraw wojskowych został Marszałek Piłsudski".

P. Stroński wymienia jednym tchem jeszcze kilka „paradoksów", jak: popieranie Strzelca, tworzenie organizacji zawodowej podoficerów i t. d., aby politycznie zapytać:

„...**Jaki był cel zamachu?** Czemu Marszałek Piłsudski stawiał swą kandydaturę na Zgromadzeniu Narodowem, a wybrany przez nie, nie przyjął stanowiska Prezydenta Rzeczypospolitej? **Czemu nie bierze on jawnej odpowiedzialności za rząd, którego jest dyktatorem?** Dlaczego rząd, domagający się zasadniczej zmiany stosunku praw Sejmu do praw Prezydenta Rzeczypospolitej i rządu, by walki stronnicze nie hamowały pracy państwowo-twórczej; pomija milczeniem zmianę ordynacji wyborczej, niezbędną dla podniesienia myśli państwowej w Sejmie? Jaki jest cel gwałtownie dokonanych przemian w Ministerstwie wojny? Jaki jest program polityki zagranicznej rządu? **Czemu rząd, który** początek swój bierze ze zbrojnego zamachu **nie przedstawi Sejmowi, czy w inny jakiś sposób narodowi: dokąd chce on Polskę prowadzić, do jakich chce Ją wieść zadań,** których osiągnięcie było niemożliwe bez wojny domowej i podeptania żołnierskiej przysięgi?..."

W rezultacie autor dochodzi do takiego wniosku:

„...Nie, **niema żadnej analogji między zamachem majowym Marszałka Piłsudskiego, a „marszem na Rzym" faszystów, czy 18 brumaire Napoleona.**

Paradoksy zaś, w których dziś wikła się państwowe życie Polski, są skutkiem tego właśnie, że **przewrót majowy był tak nieoczekiwany przez naród,** bo niepotrzebną, bezcelową, nieprzygotowaną ani przez nową ideę państwową, ani przez objektywną sytuację państwa niespodzianką.

Wobec paradoksów tych zadaje sobie wielu pytanie: **czy Marszałek Piłsudski wie sam, czego chce?"**

Konkluzją tego artykułu jest twierdzenie, że **„opinja narodowa musi sama sobie zadać pytanie,** wyjaśnić sprzeczności dezorganizujące myśl i pracę państwową..."

Zdaje się, że p. **St. Grabski,** sam **zechce zastąpić w tem „rozwikłaniu" „opinję publiczną",** albowiem nastąpić ma w tej sprawie szereg artykułów w tym cyklu: „Co dalej?".

Dlatego i my czekamy „co dalej" i odkładamy omówienie treści tych artykułów na później.

———xoxo———

Z prasy ruskiej.

Polityka i wódka. — Gorzka prawda i bolesne memento.

Lwów, 17 lipca.

„Diło" zamieszcza korespondencję z Paryża p. t. **„Polityka i wódka",** w której W. Lewicki omawia kwestję alkoholizmu we Francji, Ameryce i Polsce. **Stosunki i wzajemna sympatja Francji i Ameryki** — jak stwierdza autor — znacznie w ostatnich czasach **ochłodły.** Główną, bezpośrednią przyczyną tej zmiany są długi **Francji,** wobec Stanów Zjednoczonych, a pośrednią — **prohibicja amerykańska.**

„Czem ma Francja **spłacić** dług **Ameryce?** — czytamy w „Dile". — Perfumami i pudrami? Damskiemi modami? Zapewne, także niemi, ale one są nieznaczną pozycją w obrocie handlowym Francji. Wszelakóż jednak samymi kremami i spodniczkami Francja i za 1000 lat nie spłaciłaby **miljardów dolarów** Ameryce. **A win i likierów Ameryka nie przyjmuje...**

Zaznaczywszy, że francuskie wyroby alkoholowe — z wyjątkiem lekkich win — są prawie wyłącznie przeznaczone **na wywóz** (z czego znaczna część wpływa do Polski), i **że pijaństwo we Francji** prawie nie **istnieje,** a widok pijanego na ulicach Paryża jest rzeczą wyjątkową — porównuje autor te stosunki z **panującymi u nas obyczajami.** Słowa **przykre i bolesne** — tem bardziej, że **prawdziwe:**

„Podcinające ducha **piwo** i poniżająca człowieka **wódka — to straszne zmory** takich krajów, jak **Polska i Rosja.** Poczyniły one w tych krajach i dalej czynią **nieskończone spustoszenia,** osobliwie **w warstwie intelligentnej.** Nie można bez szkody dla ogółu narodu **kończyć każdego posiedzenia** partyjnej organizacji, wydziału, rady nadzorczej — **w „handelkach",** na zalewaniu gardła wódkami i wlewaniem bez miary piwem. **To amen wszelkiej duchowej inicjatywy.** To niweczenie młodych rekrutów danej organizacji. To przyczyna **ideowej** martwoty. To jedno ze źródeł kulturalnych, politycznych można powiedzieć, **narodowych nieszczęść tak Warszawy, jak i Piotrogrodu".**

UCHWAŁY KOŁA ŻYDOWSKIEGO.

Warszawa, 16. 7. (AW). **Koło Żydowskie uchwaliło** na posiedzeniu, które skończyło się wczoraj późno w nocy **głosować za pełnomocnictwami dla rządu a przeciw zmianom Konstytucji** z wyjątkiem art. upoważniającego Prezydenta do rozwiązania Sejmu.

——oo——

Dyskusja nad zmianą Konstytucji.

Warszawa, 16. 7. (PAT.) Na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu, Izba przystąpiła do **sprawozdania komisji konstytucyjnej o rządowym projekcie ustawy i wnioskach poselskich w sprawie zmiany Konstytucji.**

Sprawozdawca poseł **Chaciński podniósł, że konieczność zmiany Konstytucji** oddawna była odczuwana przez opinję publiczną. Zagadnień zmiany Konstytucji **nie mógł** obecny Sejm **potraktować zbyt** obszernie, gdyż brak mu na to czasu, i co ważniejsze **nie jest on do tego odpowiedni, będąc u schyłku swej działalności.** Następnie **referent przedstawił znane już uchwały komisji,** omawiając je szczegółowo, poczem **referował ustawę o pełnomocnictwach.**

Następnie rozpoczęła się

DYSKUSJA,

w czasie której pierwszy zabrał głos **imieniem Z. L. N. poseł Konopczyński.** Mówca oświadczył, iż **stronnictwo jego ustosunkuje się do proponowanych zmian rzeczowo, odnosi się jednak krytycznie do ustawy o pełnomocnictwach.**

Poseł Niedziałkowski (P. P. S.) podziela pogląd, iż **Konstytucje współczesne muszą być przebudowane** pod bardzo wielu względami i że **doktryna liberalna nie wystarcza** dla **nowszych ustrojów państwowych.** Omówiwszy proponowane zmiany **mówca oświadcza: Byliśmy gotowi dać rządowi pełnomocnictwa w ścisłym związku z rozwiązaniem Sejmu** i pod jednym jeszcze warunkiem. — Musimy się domagać jasnej odpowiedzi, **czy rząd obecny w całości stoi przy dotychczasowej pokojowej polityce zagranicznej.** Będąc bezwzględnym **zwolennikiem demokracji** parlamentarnej, mówca jest zdania, że **tylko drogą parlamentarną dojść można do zmiany ustroju społecznego i gospodarczego.**

Po przerwie pierwszy zabrał głos imieniem Zjednoczenia niemieckiego poseł Kronig. **Mówca kategorycznie wypowiedział się przeciw zmianom** proponowanym przez komisję, które — jego zdaniem — **godzą w równouprawnienie obywatelskie.** W szczególności dotyczą tego: skreślenie **postanowienia, że wybory do Sejmu i Senatu odbywają się systemem stosunkowym, podniesienie cenzusu wieku,** przy głosowaniu do obu Izb, zmiana artykułu dotyczącego nietykalności poselskiej. Oświadcza się, za **upoważnieniem Prezydenta** do **rozwiązania Sejmu.**

Poseł Schreiber zajmuje co do większości zmian proponowanych przez komisję na ogół stanowisko analogiczne do stanowiska posła Kroniga. W końcu wypowiada się **przeciw prawu dekretowania** dowodząc, że nadanie tego prawa władzy **wykonawczej, mogłoby dać znowu przewagę biurokratyzmowi.**

Poseł Błażejewicz (Ch. D.) broni **projektu opracowanego przez komisję konstytucyjną,** polemizując w tym względzie z wywodami mówców poprzednich.

Poseł Bagiński (Wyzw.) uważa, **za realne** jedynie zmiany **proponowane przez rząd.** Poprawki zaś **wysunięte** przez niektóre stronnictwa traktuje jedynie jako demonstrację. Oświadczając się **zasadniczo za zmianami proponowanemi przez rząd,** proponuje pewne poprawki, a w szczególności, **aby z pod prawa dekretowania wyłączyć zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, oraz ordynację wyborczą i organizację samorządów.**

Poseł **Bonn** (Niezal. Partja Chł.) oświadczył, że głosować będzie **przeciw zmianom Konstytucji.**

Poseł **Chrucki** (Ukr.) dowodził, że proponowane zmiany Konstytucji znoszą zasady demokracji parlamentarnej w Polsce i są szczególnie wymierzone przeciw mniejszościom narodowym. **Oświadcza się przeciw ustawie.**

GOŚCINNY WYSTĘP MONARCHISTY.

W końcu dzisiejszego posiedzenia zabrał głos poseł **Ćwiakowski,** który na wstępie stwierdził, że przemawia jako jedyny przedstawiciel **monarchistycznej organizacji włościańskiej.** Krytykując ostro obecny Sejm oświadczył, **że monarchistyczna organizacja włościańska, wysuwa hasło dziedzicznej władzy królewskiej.** — Zamiast Senatu, powinna być Izba Gospodarcza, a rządzić powinni **fachowi ministrowie,** odpowiedzialni **przed królem.** Kończąc oświadczył, **że głosować będzie za wzmocnieniem władzy wykonawczej.**

Na tem obrady przerwano do jutra godzina 10 rano.

———xoox———

Monarchiści polscy zagrażają bezpieczeństwu publicznemu.

Warszawa. 16. 7. (AW). **Min. Spr. Wew. odmówiło Zjednoczeniu Monarchistów Polskich** rejestracji stowarzyszenia motywując to w ten sposób, że cele **Zjednocz. Monarch. mogą zagrażać bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu.**

Statut Z. M. przesłany do zatwierdzenia Min. Spr. Wew. podpisali: poseł Stefan **Dąbrowski,** p. **Dzierzgowski** i adw. **Objezierski.**

———ox xo———

Wywiad z gen. Primo de Rivera.

Paryż, 16. 7. (PAT). Dzienniki zamieszczają wywiad **z Primo de Rivera,** który zaznaczył, że **wojska hiszpańskie zajmują tereny Riffenów bez poważniejszego oporu,** a dalej zaznaczył, że dyrektorjat zamierza przystąpić niebawem do organizacji na tych ziemiach parlamentu na podstawie gospodarczej.

W dalszym ciągu swego wywiadu **Primo de Rivera zaprzeczył pogłoskom,** jakoby Hiszpanja czuła się urażona z powodu tego, że nie sama decydowała o **losie Abd-el-Krima.**

W sprawie stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów Hiszpanja nadal podtrzymuje swe żądanie. Przed wrześniem nic nie uczynimy — mówił Primo de Rivera — a dalsze nasze postanowienia zależeć będą od dyspozycji zgromadzenia genewskiego. Inny dziennik stwierdza, że Primo de Rivera potwierdził wiadomość, iż **Briand przyrzekł Hiszpanji swe poparcie w Lidze Narodów.**

——o——

Pod znakiem czasu.

WOJENNY ZABYTEK.

Lwów, 17 lipca.

Miło stwierdzić, że miasto nasze nabiera coraz świeższego wyglądu dzięki gorliwemu odnawianiu fasad domów, którego dokonano już w wielu realnościach.

Niezawodnie ruch w tym kierunku będzie nadal jeszcze żywszy wobec zapewnienia kredytów na ten cel ze strony gminy dla właścicieli domów.

Miasto, nie grzeszące naogół czystością, zyskało wiele pod tym względem, a dodatnią stroną jest, że większość odmalowanych kamienic, ubrała się w szatę białą.

Ślady wojny ukraińskiej w postaci szczerb w murach i gzymsach, coraz bardziej zanikają. Jednym z nielicznych już takich zabytków, jest gmach Uniwersytetu przy ul. Marszałkowskiej, na którego ścianach widnieją jeszcze niezliczone dziury po kulach karabinowych. Należałoby odnowić zaniedbaną fasadę budynku, który stanie się wtedy prawdziwą ozdobą pięknego fragmentu miasta. Wszak mamy dość innych pamiątek bohaterskich walk Lwowa, by nie odgrywały tej roli szpetne rany...

Można jednak mieć nadzieję, że gmach poselmowy uzyska wkrótce schludny wygląd zewnętrzny, gdyż wewnątrz poczyniono już korzystne zmiany, jak n. p. odnowienie auli, dawnej sali sejmowej i przystosowanie jej na użytek wszechnicy.

(m.)

—oo—

KRÓLOWA RUMUŃSKA JEDZIE DO AMERYKI.

Wiedeń, 16. 7. (PAT). Królowa rumuńska Marja postanowiła odbyć podróż do Ameryki. Opuści ona Europę w dniu 8 września. Z N. Jorku uda się do Seattle w stanie Waszyngton, gdzie będzie gościem pewnego bogatego Amerykanina, Lilla. Podróż do Europy nastąpi w grudniu. W podróży tej towarzyszyć będzie królowej ks. Helena, dwie damy dworu oraz adjutant wojskowy. —

—oo—

Groźba zamknięcia Uniwersytetu warszawskiego.

Warszawa, (Tel. wł.)

Senat Uniwersytetu warszawskiego **uznał jednogłośnie za niemożliwe prowadzenie Uniwersytetu w roku 1926/7** w warunkach dotychczasowych a to z powodu braku środków na pokrycie wydatków koniecznych.

Skromny preliminarz budżetowy Uniwersytetu Warszawskiego na r. b. przewidywał sumę wydatków **2.731.701 zł.** Preliminarz ten ze względu na skreślenia oszczędnościowe został w porozumieniu z mintst. oświaty ograniczony do **1.074.211 zł.**

Niestety i ten skromny budżet nie jest przez Ministerstwo oświaty wykonany. Wprowadzono daleko idące **ograniczenia i oszczędności: W pracowniach zamienia się droższe preparaty tańszymi. niektóre zakłady nie przyjmują prac magisterskich i t. d.**

UNIWERSYTET TONIE W POWODZI DŁUGÓW I NIEZAPŁACONYCH RACHUNKÓW.

Elektrownia grozi odcięciem dopływu prądu. Cały szereg pracowni wypadałoby już dawno zamknąć, gdyby nie **pomoc niektórych kierewników, którzy z własnej kieszeni wykładają na pokrycie rachunków** za dostarczone preparaty i chemikalja.

Sześćdziesiąt zakładów doświadczalnych oraz czterdzieści dziewięć seminarjów otrzymało w ciągu ubiegłego półrocza 54.500 zł. zamiast preliminowanych w budżecie 180 tys. dla prowadzenia prac pedagogicznych.

Zamiast rozpoczęcia przygotowań do przyszłego roku akad. **Senat Uniwersytetu jest zmuszony do zamknięcia największego w Polsce, bo liczącego 10 tys. studentów Uniwersytetu.**

Bez pokrycia długów, bez zobowiązania się przez ministerstwo oświaty całkowitego i regularnego wykonywania budżetu **nie może być mowy o normalnem rozpoczęciu nowego roku.** Do 1-go września wszystkie te **sprawy finansowe muszą być bezwarunkowo załatwione.** Inaczej bowiem biura Uniw. **nie otworzą 15-go września zapisów dla nowowstępujących i nie będą odnawiały zapisów dawnych studentów.**

Warszawa. 16. 7. (AW). Krążące od dłuższego czasu **pogłoski** o zamierzonej przez Senat Uniwersytetu warsz. likwidacji Uniwersytetu w razie gdyby rząd **nie przyszedł z pomocą potwierdzają się.** Na ostatniem posiedzeniu Senatu Akad. uchwalono przedstawić Min. Oświaty **minimalne warunki, których nieuwzględnienie pociągnęłoby za sobą wszczęcie akcji likwidacyjnej Uniwers. warsz.**

JAKA KARA GROZI GEN. MALCZEWSKIEMU?

Warszawa. (Tel. wł.) B. minister spraw wojsk. oskarżony został z §§ 121 i 122 wojsk. kodeksu karnego. Pierwszy z tych paragrafów przewiduje karę do 2 lat a drugi do 3 lat twierdzy lub więzienia.

—oo—

SAMOBÓJSTWA SPEKULANTÓW WALUTOWYCH.

Paryż, 16. 7. (PAT). „Matin" donosi z Brukseli, że od niedzieli 4 spekulantów giełdowych, **grających na zniżkę franka, popełniło samobójstwo.**

—oo—

Obniżenie cen w fabrykach łódzkich.

Łódź. (Tel. wł.) Hurtownicy na rynku bawełnianym **obniżyli ceny towarów białych.** Zefiry, rypsy i inne towary letnie sprzedawane są taniej i wyłącznie na **weksle.** Wszystkie fabryki **przygotowują się energicznie do sezonu zimowego.**

—oo—

GEN. OSIŃSKI INSPEKTOREM ARMJI W KRAKOWIE.

Kraków. (Tel. wł.) Inspektorem armji w Krakowie po gen. **Szeptyckim,** który przeszedł na emeryturę, ma zostać gen. **Osiński.**

—oo—

ZAKOŃCZENIE MANEWRÓW LITEWSKICH.

Wilno, 16. 7. (AW.) Donoszą tu z nad granicy litewskiej, iż zakończyły się tam **manewry armji kowieńskiej z udziałem 2 dywizji piechoty, brygady kawaleryjskiej i artylerji.** Manewry te, które odbywały się w okolicy Oran miały za zadanie przygotowanie armji litewskiej do ewentualnych ruchów **przeciwko Wilnu.**

—oo—

OBROŃCA GEN. ZAGÓRSKIEGO.

Warszawa, 16. 7. (AW). Obrony aresztowanego gen. **Zagórskiego** podjął się **adwokat Szarbachowski**, b. wojskowy sędzia do spraw szczególnej wagi. P. Szarbachowski powrócił dziś do Warszawy z Wilna, gdzie porozumiewał się z oskarżonym i omawiał szczegóły obrony.

—oo—

SŁYNNE GWIAZDY FILMOWE W WARSZAWIE.

Warszawa, 16. 7. (AW). Dnia 17 b. m. przybywa do Warszawy znany artysta kinowy Douglas **Fairbanks** z żoną, słynną Mary **Pickford.** Po dwudniowym pobycie w Warszawie goście amerykańscy udadzą się do Moskwy.

—oo—

RZĄD NIEMIECKI NAŁOŻYŁ PODATEK NA POLSKICH ROBOTNIKÓW SEZONOWYCH.

Berlin. (Tel. wł.) Na robotników sezonowych z Polski rząd niemiecki nałożył podatki, **które ściągane będą z zarobków przy wypłatach.**

—oo—

Odcinek „Kurjera Lwowskiego" z 18. 7. 26

J. KESSEL.

Śmietnik.

(Tłumaczył S.).

(Dokończenie).

Jednego ranka ledwie zebrała siły, by się podnieść; nie wychodziła już od tygodnia sprzedawszy jedyną parę bucików. Było pogodnie; słońce kładło na śniegu błękitne cienie, okna iskrzyły się od mrozu, ale w pokoju było tak zimno, że Anna Wasiliewna bała się dotknąć swego żelaznego łóżka, które piekło jak kipiąca woda.

Musi iść, bo inaczej zginie z zimna i głodu. Owinęła nogi wąską opaską i poszła na plac targowy. Wiedziała dobrze, że nic tam nie dostanie, lecz jakiś ciemny instynkt pędził ją tam, gdzie można było kupić mąkę sypką jak śnieżny piasek, kukurudzę i ziemniaki. Na placu zauważyła szczególny ruch. Liczni kupujący targowali się z mniejszą zaciekłością. Chłopi mieli na plecach worki cięższe niż zwykle a do ich wyższości szyderczej mieszał się dziś pewien pozór łagodności. Żywność była obfitsza i bardziej rozmaita a gdy Anna Wasiliewna spostrzegła jakiegoś człowieka niosącego ostrożnie pod futrem gęś, przypomniała sobie, że Boże Narodzenie musi być blisko.

Piekące nogi nie dozwalały jej stać na miejscu, błądziła więc między grupami. Było tu dziwne zmieszanie wszystkich stanów, wszystkich ras. Komuniści Chińczycy przechadzali się spokojnie, ubrani w skórę, z długiemi fajkami w ustach; kobiety o delikatnych rękach i bladych wargach proponowały na sprzedaż futra, medaljony, serwety. Jakaś chłopka zawiesiła na szyi zamiast krzyża trzy zegarki, na ręku, na których iskrzyły się w słońcu drogie kamienie. Na każdej twarzy widać było chciwość i niepokój. Targ był tolerowany, lecz wzbroniony i mógł sprowadzić karę śmierci. Totež najtłustszy drób i najlepsza mąka były przeznaczone dla tajnych agentów, którzy przechodzili przed kupcami z dumnie wzgardliwą miną w towarzystwie swych przyjaciółek wymalowanych i pokrytych djamentami. Strach i chciwość, nędza i przekupstwo panoszyły się na tym placu.

Anna Wasiliewna przysłuchiwała się szybkim transakcjom, bolesnem spojrzeniem towarzyszyła żywności przechodzącej z rąk do rąk. Kupcy spoglądali na jej drżącą obszarpaną nędzę i odwracali się z pogardą. Nawet jeden z nich mruknął:

— Idź na śmietnik, stara.

Ale ta obelga była dla Anny Wasiliewny jakby radą. Przypomniała sobie, że rzeczywiście na rogu placu jest wielka skrzynia cynkowa, gdzie rzucano rybie głowy, mięso nie bardzo zepsute, odpadki z jarzyn. Z pewnością znajdzie tam coś. Z tą nadzieją obróciła się trwożliwie jakgdyby ktoś mógł usłyszeć jej myśli i uprzedzić ją.

Zaczęła iść drobnym, szybkim krokiem. Zmęczone płuca ciężko dyszały, zapomniała, że śnieg palił jej prawie nagie stopy; całe ciało drżało zwierzęcem pragnieniem.

Gdy doszła do znajomego miejsca, chwyciło ją radosne drżenie. Nie było nikogo. Mogła się spokojnie nasycić. Zbliżyła się do śmietnika i już wyciągała rękę, gdy jakaś szara masa podniosła się warcząc ze skrzyni. Jej oczy zmęczone głodem i nadzieją nie zauważyły jej przedtem.

Anna Wasiliewna cofnęła się i początkowo nie rozpoznała psa w tem dzikiem zwierzęciu. Skóra na grzbiecie była zmarszczona, po bokach zwisał brzuch. Sierść tak szorstka, że zdawała się być ostrzyżona do skóry i stwardniała; kły w pół otwartej paszczy gotowe do walki; oczy nabiegłe krwią.

Zwierzę warczało wyprostowane przed śmietnikiem nie dając niczego ruszyć. Lecz Anna Wasiliewna nie mogła już iść. — Musi jeść, inaczej zginie. Posunęła się naprzód.

Pies zebrał się do skoku.

Lecz nagle napięty grzbiet opadł i jakiś niepokój okazał się w jego płonącym wzroku. Dotknął nosem nagiej nogi kobiety i uważnie powąchał. Wtedy Anna Wasiliewna ujrzała między uszami różowe znamię.

Pies cofnął się jakby z żalem i usiadł kilka kroków dalej. Ustępował miejsca.

Nie zajmując się nim więcej Anna Wasiliewna schyliła się nad śmietnikiem i pod smutnym wzrokiem psa zaczęła szukać, szukać...

Jej siwe rozwiązane włosy zmieszały się ze śmieciem.

—oo—

Delegacja nauczycieli u Ministra oświaty.

Lwów, 17 lipca.

Dnia 12 lipca b. r. p. minister W. R. i O. P. prof. Sujkowski, przyjął delegację Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych, która przedstawiła p. ministrowi sytuację, jaka wytworzyła się dla szkoły średniej i nauczycielstwa, wskutek stosowania postanowień ustawy sanacyjnej i wskazała na konieczność nowelizacji, podjętej już przez byłych ministrów, St. Grabskiego i Mikułowskiego-Pomorskiego, krzywdzących artykułów tej ustawy.

P. minister, jakkolwiek podzielił w zupełności wywody delegatów, nie poczynił żadnych przyrzeczeń zmiany, obecnych ciężkich warunków pracy nauczycielskiej, ze względu na finansowe położenie Skarbu Państwa, obiecując natomiast zrobić, co będzie w jego mocy, przy układaniu budżetu na rok 1927.

Delegaci poruszyli również sprawę projektowanego kasowania niższych klas gimnazjalnych i otrzymali zapewnienie p. ministra, że jakkolwiek ma w projekcie taką reformę gimnazjum, to jednak nauka w nadchodzącym roku szkolnym w gimnazjach rozpocznie się w dotychczasowych warunkach.

—oxox—

Znaczna zniżka cen zboża.

Warszawa, (Tel. wł.)

Zapowiedź pomyślnych żniw wskutek panującej od szeregu dni pogody spowodowała znaczną zniżkę cen płodów rolniczych. Albowiem rolnicy rzucili na rynek zeszłoroczne zapasy, które dotychczas z obawy przed nieurodzajami (deszcze) skrzętnie przechowywali. Dopiero teraz okazało się, **jak wielkie zapasy pozostały jeszcze z zeszłego roku, pomimo wielkiego eksportu.** Wskutek ogólnej podaży **spadły ceny o około półtora zł. na 100 kg.**

—xoox—

Azja dla Azjatów.

Konferencja panazjatycka.

Londyn, 16. 7. (PAT). Dnia 5-go sierpnia otwartą będzie w Magese **konferencja panazjatycka**, w której wezmą udział delegaci **Chin, Japonji, Filipin, Indji, Persji, Sjamu i Turcji.** Same **Chiny wyślą 30-tu delegatów**, którzy będą reprezentowali różne prowincje. Konferencja ta nie jest wprawdzie oficjalną, lecz uczestnicy spodziewają się, że niektóre rządy poprą ich akcję, zmierzającą do utworzenia **związku panazjatyckiego, którego dewizą będzie Azja dla Azjatów.**

NIEPRAWDZIWE POGŁOSKI O POJEDNANIU SIĘ RUMUŃSKIEGO NASTĘPCY TRONU Z DWOREM.

Bukareszt, 16. 7. (PAT). Nacjonalistyczny poseł Eever Dan zapytał w Izbie, czy wiadomość dzienników zagranicznych o **pojednaniu się króla** z byłym następcą tronu, jest prawdziwa. Pogodzenie to — zaznaczył interpelant — uradowałoby całą Rumunję. W odpowiedzi **premjer Avarescu** zaznaczył, że nie należy brać na serjo wiadomości dzienników zagranicznych.

Z TEATRU.

„Dwie blizny" i „Ciotunia"

Fredry w Teatrze Wielkim.

Lwów, 17 lipca.

Ostatni **przełomowy** na każdem polu **dziesiątek lat zmienił nasz stosunek do wielu rzeczy**, a między niemi do teatru i jego starych autorów. Sprawił także, że inaczej dziś patrzymy i na **„ojca Fredrę"**, który tą niedługą, ale ważką przestrzenią czasu oddalił się od nas, ale równocześnie — chociaż wygląda to na paradoks — **stał się nam bliższy.** Oddalił się oczywiście pojęciami życiowemi i społecznemi, a nawet sposobem prowadzenia akcji, mimo całą doskonałość jego twórczej roboty.

Zarazem jednak komedje Fredry **nabrały smaku starego wina**, które nigdy się nie psuje, a które pić należy spokojnie, ze znawstwem i umiejętnością delektowania się jego jakością. Arcydzieła te weszły naprawdę w skład naszej **sztuki narodowej**, chociaż nie potrącają nawet o ideę narodową, będącą, w czasie, kiedy je stworzył, najżywotniejszym problemem. **Humor i pogoda** kapitalnego komedjopisarza stały się bardziej pożądane i bardziej „na miejscu", często odżywający się **brzęk szabli** — nie tem grobowo-bohaterski, ale wesoło buńczuczny i zamaszysty — bardziej sympatyczny i aktualny.

Na uroczystość **pięćdziesiątej rocznicy śmierci** Aleksandra Fredry wybrano dwie perełki jego twórczości — **„Dwie blizny"** i **„Ciotunię".** Mimo, że dano im oprawę staranną — nie można powiedzieć, aby czwartkowe przedstawienie należało naprawdę; do uroczystych. Nie mamy wprawdzie czego żałować, że jubileuszu nie zamarkowano przemówieniem i udziałem orkiestry gdyż program tego rodzaju, zbyt często powtarzany, zdążył już do stałecznie we Lwowie spowszednieć. Jednakże **loże reprezentacyjne świeciły pustkami**, a licznie wprawdzie zgromadzeni widzowie ani strojem, ani nastrojem nie zaznaczyli wyjątkowości wieczoru.

W jednoaktówce „Dwie blizny" królowała p. **Sznage - Andruszewska**, zarówno z racji roli wszechwładnej kasztelanowej, jak i ze względu na swą doskonale charakterystyczną grę. Uroczą wdowę Malską grała z odpowiednim nakładem wdzięku p. **Skrzydłowska. P. Peliński** robił, co mógł, by zaznaczyć dziarskość i obecność chwackiego kapitana. Z umiarkowaną groteskowością wystąpił w postaci sekretarza ambasady p. **Zabielski. P. Kwiatkiewiczowa**, grająca w pierwszej sztuce nieznaczną rólkę, zabłysła w **„Ciotuni"** całem bogactwem swego talentu, podkreślając w sposób dyskretny ale dosadny kokieterję przekwitłej panny Małgorzaty w każdym ruchu, słowie i szczególe ubioru. Sekundował jej dzielnie p. **Dobrzański** jako szambelan Kawalerski. Pp. **Hańska, Dębicka, Brzeski, Michułowicz i Przystawski** stworzyli zespół dobrze zgrany. Reżyserowi p. Sosnowskiemu należą się słowa uznania.

M. H.

—oo—

Poszukiwanie nowych złoży węgla.

Warszawa. (Tel. wł.).

W związku z wiadomościami, jakie się pojawiły w prasie polskiej o odkryciu nowych pokładów węgla kamiennego i soli w woj. Kieleckiem, prof. Morozowicz udzielił nam następujących wyjaśnień:

Państwowy Instytut Geologiczny robi **poszukiwania w obrębie całego Państwa nowych złoży mineralnych**, zwracając szczególną uwagę na minerały użyteczne, jak węgiel, sól, rudy kruszcowe i t. d. Podczas wierceń w **Starych Górach Kieleckich**, gdzie, jak przypuszczano, może się znajdować węgiel kamienny w Rykoszynie (pow. kielecki) na głębokości 400 metrów istotnie natrafiono na złoża węglowe cekstyńskie i karbońskie, ale na razie bez pokładów węgla kamiennego. Teoretycznie w tych okolicach lub w najbliższem sąsiedztwie **możliwe jest znalezienie zarówno węgla jak soli kamiennej oraz soli potasowych.**

Poza Kieleckiem Instytut Geologiczny przeprowadza szereg badań w **polskiem zagłębiu węglowem** (Krakowskiem, Dąbrowskiem i Górnośląskiem), **pól naftowych** w **Karpatach** oraz **pokładów fosforonośnych i granitowych na Wołyniu.**

Nasze **pokłady węgla i nafty są olbrzymie.** Przy dzisiejszej produkcji **węgla starczy nam conajmniej na 1000 lat, nafty na 2000 lat.**

—xoox—

Skandaliczna afera gen. Gajdy.

Praga. (Tel. wł.).

W sprawie **zwolnienia gen. Gajdy, szefa sztabu gen. armji czeskiej** ze służby, pod formą przymusowego urlopu, obiegają najrozmaitsze informacje i pogłoski.

Pisma czeskie występują z twierdzeniem, że gen. Gajda, który bawił w r. 1920 w Paryżu i **gwałtownie potrzebował pieniędzy, sprzedał sowietom szereg wiadomości wojskowych, szczególnie ważnych dla Rosji ze względu na toczącą się wówczas wojnę z Polską.**

Wiedeń, 16. 7. (AW). „Wien. N. Nachr." w depeszy z Moskwy podaje, że tamtejsze koła dyplomatyczne nadzwyczaj się interesują zajściami w czechosłowackim sztabie generalnym. Według informacji tych kół — obwinia się gen. Gajdę wcale nie **bezpodstawnie, że ofiarował Rosji swe usługi w czasie, kiedy toczyła się wojna między Rosją a Polską.** W r. 1921 Gajda odbywał studja we francuskim sztabie generalnym. — Wtedy zaproponował Sowietom, że dostarczy **może ważnych dla Rosji planów mobilizacyjnych sztabu francuskiego**, jeżeli go przyjmą do **służby w armji czerwonej. Niepowodzenie armji czerwonej przerwało stosunki Gajdy z Sowietami.** Na poparcie tych faktów istnieje cały **szereg dokumentów.** Dopiero teraz, gdy Gajda stał się niebezpiecznym dla Czechosłowacji zdecydowano się zebrać materjał obciążający go.

—oxxo—

Z SALI SĄDOWEJ.

Cavalleria rusticana.

Lwów, 17 lipca.

Powojenne zepsucie szczególnie wśród mieszkańców wsi, jest niejednokrotnie powodem do **tragicznych wypadków, pociągających za sobą życie ludzkie, a przynajmniej kalectwo.** Obecnie **każdy parobek uzbrojony jest w broń palną**, bagnet, lub inną niebezpieczną pozostałość z czasu wojny i jeżeli chodzi o zademonstrowanie swej **„rycerskości"**, lub wywarcie zemsty, **nie waha się nawet przed morderstwem.** Klasyczny przykład takiej „rycerskości", rozpatrywany był wczoraj **w sądzie karnym.**

*

We wsi **Żółtańce**, powiat Żółkiew, gospodarz **Michał Kunia**, został obdarzony przez naturę **kilkoma pięknymi córkami, z których najpiękniejsza 18-letnia Warwara**, odbiła swą nieposiedniją urodą i bystrością umysłu **serca wszystkich zdolnych do kochania mężczyzn w Żółtańcach.**

Z czasem utworzyły się tam **dwie partje** — jedna złożona z tych, **których Warwara zdołała już odpalić** i „puścić z koszami", druga złożona z adoratorów **„bezinteresownych"**, lub takich, którzy nie mieli **dotąd odwagi lub sposobności wyznać ukochanej swych uczuć.**

Pierwsi postanowili w swej obrażonej ambicji, dziewczynę znieslawić i w tym celu rozpowszechniali **najpotworniejsze wersje o niej**, drudzy uważali za swój obowiązek **stanąć w obronie zagrożonej opinji** urodziwej Warwary.

Rozpoczęły się kłótnie, swary, pojedyncze potyczki, aż dnia 7 kwietnia b. r. nastąpiła generalna bitwa.

Jedni i drudzy utopiwszy utrapienia swe, a może i brak odwagi w alkoholu, wydali sobie wojnę.

Bijący się zaskoczyła noc. Zawarto więc rozejm do dnia następnego. Dnia 8 kwietnia, już z samego rana walka rozpoczęła się na nowo. —

Każdemu chodziło teraz o **wykazanie swej odwagi i siły**, w nadziei, że może ukochana, w nagrodę **„złota szabla"** miłości utnie własnoręcznie głowę jego kawalerskiej wolności?

W rezultacie parobek **Hryć Haraczek, uzbrojony w kij**, zakończony żelaznym trybem z sieczkarki, **począł budzić — postrach i popłoch wśród walczących.** Niedługo, a na placu boju, **pozostał jeden tylko przeciwnik Mikołaj Czerkas**, uzbrojony w żelazne widły.

Krótka chwila zastanowienia, i przeciwnicy **zwarli się w straszliwej walce.**

„Przez chwilę słyszało się tylko **szczęk żelaza** — z udeptanej ziemi podniosły się kłęby kurzu, które przysłoniły w zupełności walczących.

Wtem straszliwy krzyk bólu i jeden z zapaśników **runął na ziemię.**

Haraczek został zwycięzcą — palnął Czerkasa trybem po głowie tak silnie, że zabił go na miejscu. Zwycięzca w nagrodę za swą waleczność „stanął wczoraj przed sądem, i skazany został za zabójstwo na 2 lata ciężkiego więzienia.

„Wiosenny" konkurs
„KURJERA LWOWSKIEGO"
ogłoszony w maju br.
na najpiękniej ozdobione kwiatami balkony lub okna
zbliża się do rozstrzygnięcia.

Wiele zgłoszeń kompetujących o udział w konkursie posiadaczy ozdobionych okien i balkonów już wpłynęło.

Ostateczny termin nadsyłania zgłoszeń oznaczamy

do końca lipca b. r.

Poczem podamy zgłoszenia do wiadomości Czytelników, którzy **drogą plebiscytu rozstrzygną o przyznaniu nagród.**

Do udziału w konkursie uprawnia nadesłanie 3 wypełnionych kuponów, które Czytelnicy nasi znajdą w „Kurjerze Lwowskim" w pewnych odstępach do końca b. m.

Wypełnione wszystkie 3 kupony nadsyłać należy w kopercie pod adresem Redakcji „Kurjera Lwowskiego" (**„Konkurs wiosenny"**).

Przypominamy, że nagród będzie 5—6.

Propaganda higjeny w kołach młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża.

Warszawa. (Tel. wł.)

Od początku istnienia Kół Młodzieży P. C. K. w Polsce zajmowano się propagandą higjeny. Obecnie działalność w tej dziedzinie jest następująca: 1) apteczki założono w 11 miejscowościach. 2) „Konkurs Zdrowia" jest prowadzony w szkołach w 25 miejscowościach (np. we Lwowie wszystkie 47 kół zorganizowały „Konkurs Zdrowia". 3) Koła Młodzieży w 14 miejscowościach urządziły swoim kosztem umywalnie. 4) Pogadanki i odczyty o higjenie i ratownictwie są ogromnie cenione, wygłaszano je w 20 miejscowościach.

Często bardzo lekarze szkolni wygłaszają te prelekcje, czasem zaś nauczycielstwo lub przewodniczący Koła. Np. w **Stanisławowie** odbyły się odczyty dla starszych klas lekarza szkolnego, a następnie uczenice wygłosiły streszczenie wykładów kursu zdrowia. Również urządzono kilka pogadanek dla rodzin uczenic i dziatwy.

5) **Kolonje letnie urządziły Koła** Lwowskie i w Brześciu nad Bugiem.

6) Celem zachęcenia i umożliwienia dziatwie przebywania na świeżem powietrzu urządzono w 8 miejscowościach place gier, w 7 wycieczki i w 13 ogródki i zagonki.

7) W 5 miejscowościach Koła zbierały zioła lecznicze.

LIKWIDACJA STRAJKU KIN WARSZAWSKICH.

Warszawa. 16. 7. (AW). Dziś nastąpi prawdopodobnie ostateczna likwidacja **strajku kinoteatrów. Min. Młodzianowski**, po rozpatrzeniu opinji zainteresowanych ministerstw w **sprawie kwestjonowania przez właścicieli kinoteatrów podatku od filmów państw.**, z którymi posiadamy konwencję filmową ma według wiadomości z kół dobrze poinformowanych **wydać dziś swą decyzję.**

Kurjer tarnopolski.
(Od naszego korespondenta.)

Tarnopol, dnia 15 lipca.

(f) **Wybory w Gwieździe.** Dnia 4. lipca b. r. odbyły się wybory w tut. Gwieździe po dwuletnich rządach dotychczasowego wydziału. Presesem Gwiazdy obrano ponownie Wp. **Brunona Kaliszewskiego**, zastępcą **Ludwika Lubelskiego**, zaś honorowego członka i założyciela Gwiazdy **Aleksego Kwiatkowskiego**, honorowym prezesem.

Wystawa prac ręcznych uczenic Pryw. Semin. Kom. Ob. w Tarnopolu W dniach 26, 27, 28, 29 i 30 czerwca i 1 lipca otwarta była wystawa prac ręcznych uczenic Pryw. Sem. nauczycielskiego żeńskiego Komitetu obywatelskiego. Wystawa otwarta przez kilka dni dała sposobność przekonania szerokich kół rodzicielskich o potrzebie i pożytku tego działu pracy w szkole żeńskiej. Eksponaty ogólnie się podobały.

Abiturjenci z r. 1884, 1885 i 1886 zjechali się dnia 11 bm. za inicjatywą miejscowych kolegów a to pp. dra **Altmana**, dr. **Feilesa**, dr. **Jampolera**, dr. **Ochsenhorna**, dra **Rosenielda** i b. posła **Józefa Rajmunda Schmidta.** W ogólności przybyło ich 43. Między innymi przyjechali: dr. Emil Schmidt, prezes Poczt. Kasy Oszcz. z Warszawy, dr. Aleksander **Dolński**, prof. Uniwer., **Zygmunt Tyszkowski**, nacz. wydz. wojew. lwow., dr. Stan. **Garski**, dyr. banku ze Lwowa, dr. Józef **Wilaume**, prezes senatu apel. z Poznania, hr. Ludwik **Koziebrodzki**, wł. dóbr i prezes Czerw. Krzyża ze Lwowa. **Księża:** ks. kan. **Ścisłowski**, rzym. kat. proboszcz z Jazłowca, ks. Michał **Sadowski**, ks. **Sadowski** Włodz. i ks. Mikołaj **Korduba. Adwokaci:** dr. **Fischer**, dr. **Ostaszewski** i dr. **Steinhardt** ze Lwowa, dr. T. **Mantel** z Podwołoczysk, dr. **Tauber** J. z Przemyśla. — **Lekarze:** dr. **Fruchtmann Ch.**, dr. **Spalke** i dr. **Zakrzewski** ze Lwowa i dr. **Landau** z Podhajec, dalej p. **Skibniewski** plenipotent dóbr Lanckorońskich, b. wł. dóbr w Rosji L. **Sternklar** literat ze Lwowa, **Hilberg** Juljusz, zarz. poczt., I. **Finkelstein** nadkontr. poczt. i **Tadlewski** nadk. poczt. ze Lwowa, Dawid **Bieder** dzierż. dóbr i inni.

Jedyny żyjący profesor **Stanisław Majerski** em. dyr. gimnazjum i radny miejski we Lwowie z powodu choroby nie mógł przyjechać. Zebrania zjazdowców były bardzo serdeczne i obfitowały w miłe i rzewne momenty.

Trzy wieczory operowe a to Traviattę, Rigoletto i Fausta wystawi w dniach 26, 27 28 bm., zespół artystów teatru lwowskiego w sali Sokoła.

Na kolonje wakacyjne do Kamionek odjechało onegdaj przedpołudniem około 50 uczniów II. gimnazjum podobnie jak w roku ubiegłym dziękować się nimi będzie prof. Wojciech **Pelczarski.**

Gra hazardowa w pociągu. Antoni **Kunyk**, rodem z Borszczowa, jadąc pociągiem kopyczynieckim do Tarnopola, uprzyjemniał sobie podróż **grą w trzy karty** z niejakiem Mendlem **Friedmanem** i Michałem **Kilarowskim.** Przyjemność ta jednak drogo kosztowała, bo przegrał 46 dolarów amerykańskich. Szczęśliwych graczy, za sprawą konduktora kolejowego, **oddano pod opiekę sądową.**

CENTRALNE BIURO SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NAFTOWYCH.

Warszawa, (Tel. wł.)

Kilkudniowe obrady przedstawicieli towarzystw należących do kartelu naftowego w sprawie utworzenia biur sprzedaży w kraju i w większych centrach zagranicznych nie dały dotychczas wyniku. Jak zapewniają jednak miarodajne sfery umowa dojdzie napewno do skutku, ponieważ wszystkie firmy dążą do wzmożenia eksportu.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego" z 18 7 1926.

JAN ZAHRADNIK. 8

Kornel Makuszyński we wklęsłem zwierciadle.

(Dokończenie).

Względami i przywilejami Makuszyńskiego, cieszą się do dziś nietylko cyganie teatralni, lecz i cyganerja wogóle: ta z Murgera i ta z kawiarni Turlińskiego w Krakowie. Otóż cyganerja u Makuszyńskiego od lat jest jednaka i posiada stałe epiteta ornantia: literat goły i pije, malarz głupi i umiera na suchoty, aktor b. miły, rozkoszny, a wszyscy razem są kochani warjaci i chodzą bez spodni. Widzimy na tym przykładzie (bez trudu znalazłoby się ich więcej) monotonję w sposobie charakteryzowania postaci i typów, w użyciu stylistycznych efektów, a oprócz tego — świadomy lub nieświadomy fałsz artystyczny. Bo cyganerja stała się w większym stopniu, niż teatr, aktualnością przebrzmiałą i urojoną w głowie Makuszyńskiego. Chwała Bogu, nareszcie. Dziś i literat lubi przyzwoicie się ubrać i malarz niechętnie umiera na suchoty, które dawno wyszły z mody. Cyganerja w teraźniejszych stosunkach jest więc anachronizmem.

Tak jednak mści się pogoń za popularną aktualnością na każdym wybitniejszym pisarzu. Wejdzie on w jakiś w danej chwili modny i intrygujący temat, a kiedy publiczność dawno już o tem zapomniała, bo znalazła nową modę, on ze swojej skorupy literackiej nie może się wydobyć. I dla niego aktualną jest ta pora, która zjednała mu sławę — jednodniówka, podczas gdy dla publiczności dawno już aktualność jej się skończyła. Zatem i ten współczynnik powodzenia do czasu tylko wchodzi w rachubę.

Napomknąłem już, że tam, gdzie są artyści, nie może nie być kobiety. Makuszyński — pisarz ma też za dużo do czynienia z kobietą i za mało z miłością, bo w miłość nie wierzy. Co się tyczy stosunku Makuszyńskiego do kobiet, u jednych budzi on oburzenie, u innych uśmiech: zdania są tu podzielone na męskie i żeńskie, zależnie od inteligencji czytających. To znaczy, że głupi mężczyzna wydaje w tej kwestji sąd żeński, jak zresztą w wielu innych kwestjach. Ale najpiękniejsze reprezentantki t. zw. płci pięknej nie gniewają się na autora „rzeczy wesołych" za jego sądy o pokoleniu Ewy. Zaraz wyjaśnię, dlaczego.

Pewien głęboki publicysta i wyborny psycholog powiedział mi raz, że pisarze w dwojaki sposób zyskują bezprzeparta sympatję kobiet: pochlebstwem lub impertynencją. Makuszyński, jak zobaczymy, uprawia równocześnie oba te sporty.

W za komitej książce o Rousseau przytacza Juljusz Lemaître następującą opinję o p. d'Epinay o tym genjalnym kabotynie:

„Mówi komplementa, nie będąc grzecznym, lub przynajmniej nie mając pozoru grzeczności". I Lemaître dodaje na marginesie tej uwagi, że byłoby o wiele piękniej, gdyby przedstawiała się odwrotnie, gdyby Rousseau był grzecznym nie starając się o to. Otóż Makuszyński nie pisze wprawdzie komplimentów, tylko impertynencje, ale grzeczne impertynencje.

Mianowicie nie istnieją dla niego kobiety etyczne czyste. Wszystkie zdradzają mężów dla kochanków, a kochanków dla ich następców. Ależ to się właśnie podoba kobietom, to schlebia ich miłości własnej. Skoro zdradzają, więc jest ktoś, kto o zdradę zabiega — co świadczy, że są piękne, że są warte grzechu. Dlatego Makuszyński posiada zapewnione powodzenie u kobiet młodych i pięknych czytelniczek. Muszą się na niego gniewać, tylko stare dewotki, a o dewotki on nie dba.

Wszelako z tego, co przed chwilą powiedziałem wynika jasno, że za centrum życia intelektualnego kobiet uważa Makuszyński wyłącznie zainteresowania płciowe. Może jest w tem dużo prawdy i słuszności, nie wiem. Ale gdyby nawet, to tem większą sztuką byłoby odnaleźć w duszy kobiecej ów niepozorny moment, gdzie ideał i obcy sprawom miłości seksualnej. Aby tej sztuki dokazać, trzeba jednakowoż większej odkrywczości dowcipu, więcej espritu i intuicji, na którą Makuszyński, zasiedziały w opłotkach kwietyzmu i sybarytyzmu umysłowego dawniej zdobyć się nie chciał, a teraz już nie umie.

I choć od dwudziestu z górą lat obmawia rodzaj żeński, obmawia go zawsze jednakowo i nic nowego dodać tu nie potrafi.

Ten duchowy wygodniś, z wygody

OD ADMINISTRACJI

Zalegających z prenumeratą P. T. Abonentów **upraszamy o rychłe wyrównanie zaległości** przez przekazanie **na P. K. O. Nr. 153.215 lub przekazami pocztowymi,** by nie spowodować wstrzymania wysyłki pisma.

Wpływ życia współczesnego na zanik sztuki.

Lwów, 17. lipca.

Co raz częściej **słyszy się narzekania na brak zainteresowania szerokiej publiczności dziełami sztuki, literaturą i poezją.** W sferach artystycznych panuje z tego powodu **zniechęcenie i rozgoryczenie.**

Może winą jest tu nietylko brak środków materjalnych, jaki odczuwać się daje inteligencji ale i **nowy powojenny układ życia nie pozwalający na odrywanie się od spraw codziennych.** Jałowość współczesnego życia artystycznego przejawia się zresztą nietylko u nas, ale występuje we wszystkich krajach **Każdy naród skarży się na obniżenie poziomu artystycznego swej inteligencji.**

W sprawie tej zamieszcza **„Comcedia“** paryska ciekawy wywiad z p. **Paul Valery.** Pismo to zwróciło się do p. Valery z zapytaniem jaki **wpływ na literaturę i sztukę ma obecny gorączkowy system życia i w jakiej mierze sztuka cierpi z powodu konkurencji kin, radjoaparatów i t. p.** Oto co m. i. powiedział p. Valery: **„Dawny spokojny tryb życia pozwalał na marzenia, dziś niema na to czasu“.** Jestem przekonany, że gdyby poezja nie istniała od dawna, niktby jej dziś nie wymyślił. **Literatura jest w tych warunkach skazana na zagładę. Książkom potrzeba czytelników, czytelnikom potrzeba czasu. A czasu brak.** Rzadkie wolne chwile poświęca **się chętniej czemu innemu.** Niedługo gdy każdy będzie miał uczepiony u dachu własny samolot i będzie mógł w przeciągu paru godzin dolecieć nad fiordy Norwegji, nikt nie będzie dbał o poezję lub powieści. **Być może że artyści przeżyli już swe najpiękniejsze dni.**

Takie są przepowiednie utalentowanego poety francuskiego. Wydaje się istotnie, że ku temu idziemy. **Życie tak szybko postępuje naprzód, że sztuka musi pozostać w tyle.**

Dopiero kiedyś gdy przyjdzie reakcja, przyszłe pokolenia zorjentują się **ile wartości ludzkości straciła przez brak czasu.**

---

niedoszły kandydat na satyryka, a dziś dobrotliwy humorysta wie również dobrze, że irytacja szkodzi zdrowiu. Kocha on nawet swoich jak ich nazywa żydów, zato że może się z nich uśmiać; a śmieje się tak, aby i oni mieli uciechę. Toteż żydzi, naród zarówno w zemście żarliwy, jak i zapamiętały we wdzięczności, masowo czytują jego książki, zwłaszcza te, w których mowa o narodzie wybranym (n. p. „Listy z Zakopanego“). Z tem samem gnuśnem i niemoralnem pobłażaniem na którem traci jedynie ostrze i głębia dowcipu Makuszyńskiego odnosi się on do czterech innych zmonopolizowanych dla własnego użytku pisarskiego instytucyi: do Zakopanego, do magistratu, do paskarzy i do siebie samego w tym kręgu siedmiu tematów.

Bo w tym kręgu siedmiu swoich grzechów głównych: w teatrze, w cyganerji, w kobiecie, w Zakopanem i magistracie a nadewszystko w sobie samym, w uleganiu warunkom zewnętrznym, w konjunkturze powodzenia zatraca się świetny talent Makuszyńskiego.

—oo—

Żywiołowa burza pod Jaworowem.

Piorun zabił człowieka i spowodował pożar.

Lwów, 17. lipca.

Wczoraj w południe około godziny 14. w chwili gdy nad Jaworowem przeciągały chmury i ciepły deszczyk skrapiał ulice — **Jaworów nawiedziła żywiołowa burza z gradem i piorunami.**

Burza trwała ½ godziny. **Wskutek gradu i ulewy uległy zniszczeniu olbrzymie obszary zboża, podmyte zostały drogi, pozrywane mosty i t. p.**

Na przedmieściu **Jaworowa (Nakoneczne) piorun uderzył w dom** mieszkalny Dmytra **Guły** który spożywał właśnie obiad. **Guła poniósł śmierć na miejscu** zaś inne osoby bawiące wówczas w mieszkaniu zostały wskutek grzmotu **ogłuszone. Dom stanął w jednej chwili w płomieniach które rozprzestrzeniły się na całą zagrodę i zniszczyły ją doszczętnie.**

DEMONSTRACJE PRZECIW SUŁTANOWI MAROKKA W PARYŻU.

Paryż, (Tel. wł.)

W czasie przyjęcia sułtana marokkańskiego **Mulaj Jussufa** w Radzie Miejskiej w Paryżu urządzili posłowie i radni miejscy komunistyczni **wrogą manifestację i odśpiewali Międzynarodówkę.** Muzyka wojskowa zagłuszyła te demonstracje.

—oo—

Kurjer lotniczy.

LOTNISKA POMOCNICZE.

Lwów, 17 lipca.

Kraj nasz posiada jaknajlepsze warunki terenowe, pomimo to jednak **pod względem portów lotniczych oraz lotnisk pomocniczych stoi w tyle poza całym szeregiem państw europejskich.** Lotniska pomocnicze są niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji powietrznej, ponieważ częstokroć zachodzi konieczność **lądowania w drodze z przyczyn atmosferycznych lub defektu silnika.**

Kraj powinien być pokryty gęstą siecią tych **lotnisk,** których oddalenie powinno wynosić w kierunkach dróg powietrznych około kilkudziesięciu kilometrów.

KOMFORT W AEROPLANACH.

Londyn. (Tel. wł.)

Aeroplany angielskiej linji „Imperial Airways“ zapewniają pasażerom **komfort pod każdym względem.** Pomyślano nawet o zdarzających się czasami **wypadkach morskiej choroby,** które coprawda zdarzają się bardzo rzadko. Jeden z pilotów tej linji twierdzi, iż na 50 pasażerów najwyżej dwóch w razie zaburzeń atmosferycznych zdradza pewne objawy morskiej choroby. Wszyscy pasażerowie mają do rozporządzenia **dokładne mapy,** na których jest wytknięta droga, jaką przebiega aeroplan.

—oo—

W dziedzinie lotnictwa uniezależniamy się od zagranicy.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego“).

Warszawa, w lipcu.

Z pierwszego źródła otrzymujemy następujące wiadomości o obecnym stanie przemysłu lotniczego i lotnictwa w Polsce:

Mamy w kraju pięć wytwórni samolotów: 1) Plage - Laśkiewicz, 2) w Białej Podlaskiej, 3) „Samolot“ w Poznaniu, 4) Tow. franc.-polsk. w Warszawie i 5) Centralne wojskowe zakłady lotnicze. **Produkcja roczna** wynosi przeciętnie **200 samolotów na jedną fabrykę.** Pod względem dokładności i precyzji wykonania **nasze aeroplany nie ustępują w niczem aeroplanom zagranicznym.** Świadczą o tem m. i. znikome cyfry katastrof, jakie się zdarzają u nas wskutek wadliwego materjału. Wogóle statystyka nasza wykazuje nie wyższy niż w zachodniej Europie procent wypadków lotniczych, przyczem ogromna ich większość tłumaczy się nieostrożnością lub brawurą pilotów.

Dotąd naszemu młodemu przemysłowi lotniczemu **brakowało własnych silników,** które sprowadzać musieliśmy z zagranicy. **Obecnie** wypełniają tę lukę dwie nowe fabryki silników, mianowicie „Ursus“ pod Pruszkowem i Tow. francusko-polskie w Warszawie.

Produkcja własnych silników już w najbliższym czasie da nam możność uniezależnienia się od zagranicy. Wszystkie bieżące potrzeby lotnictwa wkrótce zaspakajane będą w kraju.

Zamówiona znacznie wcześniej i dostarczona partja samolotów francuskich będzie ostatnią.

Poczet lotników wojskowych ostatnimi laty **wzrósł** o tyle, że obecnie można mówić raczej o nadmiarze, niż o braku lotników. Poziom ich wyszkolenia stoi narówni z wyszkoleniem lotników innych państw zachodnio - europejskich. **Brakuje nam natomiast urządzeń i portów lotniczych,** a istniejące nie stoją na właściwym poziomie. Główne porty lotnicze znajdują się w Warszawie, Poznaniu, Toruniu, Krakowie, Lwowie i Łodzi. Istnieje pozatem szereg portów pomocniczych.

—xo xo—

Wiadomości z kraju.

× **Zamordowanie dziekana.** Niewyśledzeni dotychczas bandyci napadli na dom **dziekana gr. kat. w Gorlicach** ks. Emiljana **Męcińskiego, zamordowali go bagnetem** i zrabowali pieniądze przeznaczone **na pensje dla** wszystkich księży z dziekanatu.

× **Wypadki kradzieży w Zakopanem** przyjmują masowy charakter. Ostatnio znów popełniono dwie wielkie kradzieże z włamaniem: jedną w magazynie rzeźniczym, skąd skradziono wielki zapas wędlin, — drugą w sklepie rzeźbiarskim przy ul. Sienkiewicza. **Sprawców udało się policji wyśledzić i zaaresztować.**

× **Głodówka więźniów politycznych** wybuchła w więzieniu w **Wiśniczu.** Przyczyną głodówki jest to, że zarząd więzienia odmówił więźniom politycznym przyznania robót przysługujących im na podstawie okólnika min. sprawiedliwości p. Makowskiego.

× **Oddział przyboczny prezydenta p. Mościckiego.** Straż przy zamku i osobie prezydenta obejmie **stały oddział zamkowy,** organizowany przez dowódcę 36 pp. pułk. **Sawickiego.** Oddział składać się będzie z 6 oficerów i 200 szeregowych.

Strój kobiecy, przepisany przez biskupów polskich.

Poznań. (Tel. wł.)

Biskupi **Laubitz i Łukomski,** sufragani w Gnieźnie i Poznaniu wydali następujące **orędzie dotyczące ubrań kobiecych:**

„Zarządzamy, iż dozwolonem jest **wchodzić do kościołów na nabożeństwa, przystępować do Sakramentów św., lub brać udział w orszaku weselnym** tylko w ubraniu poniżej opisanem: „Suknia **może mieć pod szyją tylko lekkie wycięcie,** rękawy powinny sięgać **conajmniej do łokci,** suknia spuszczać się winna **poniżej kolan** i być tak szeroką, ażeby umożliwiała **swobodne** i przyzwoite **klękanie.** Osoby nie stosujące się do powyższych przepisów **należy wyprosić z kościoła** jako naruszające świętość miejsca i gorszące obecnych. **Należy im również odmówić Sakramentów św.“**

WYWÓZ DRZEWA POLSKIEGO.

Warszawa. (Tel. wł.). Na **drzewo polskie eksportowe** w ostatnich czasach było **wielkie zapotrzebowanie zagranicą.** W pierwszych 5 miesiącach r. 1926 **wywieziono 1,754.000 tonn drzewa za 134 miljonów.** Zapotrzebowanie **zagranicą zwiększa się stale,** gdyż drzewo polskie jest tańsze **od czeskiego i innych,** a pozatem jakościowo jest **bardzo dobre.**

—o—

Prace nad ustawami samorządowemi.

Warszawa, 16. 7. (PAT). Po plenarnem posiedzeniu Sejmu odbyło się **posiedzenie komisji administracyjnej**, która zakończyła **drugie czytanie ordynacji wyborczej do gminy** wiejskiej. Z przyjętych ważniejszych postanowień należy wymienić to, że **wybory wójta dokonywane być mają bezwzględną większością głosów**, natomiast wybory członków zarządu systemem proporcjonalnym. — **Protesty przeciw aktom wyborczym ma załatwiać w pierwszej i ostatniej instancji starosta.** Termin do wnoszenia protestów wynosi 3 miesiące. Do ustawy dodano kalendarzyk wyborczy, w którym przewidziane jest wykonywanie czynności wyborczych w terminach prekluzyjnych. Podział mandatów pomiędzy listy wyborcze będzie dokonywany **systemem de Hondta.**

W najbliższy poniedziałek na porządek dzienny obrad wchodzi **projekt ustawy o samorządzie powiatowym.**

—ox xo—

Reorganizacja monopolu spirytusowego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 16 lipca.

Komisja rządowa, powołana dla badania **organizacji i dochodowości monopolu spirytusowego**, natrafiła na szereg **poważnych niedomagań** w organizacji tej instytucji.

Rząd zamierza **rozciągnąć monopol spirytusowy** na województwa: lubelskie, **lwowskie**, krakowskie i śląskie. Jak wiadomo, obecnie monopol spirytusowy działa w województwach: wileńskiem, nowogródzkiem, poleskiem, wołyńskiem, tarnopolskiem i stanisławowskiem.

—ox xo—

Instalacja aparatu radio-nadawczego w Sejmie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 16 lipca.

W dniu dzisiejszym zainstalowano w sali obrad Sejmu **nadawczy aparat radjofoniczny.** Aparat został umieszczony **na krańu loży P. Prezydenta Rzpltej** i połączony jest z miejscem marszałkowskiem dzwonkiem, który **umożliwia przewodniczącemu zamykanie i otwieranie aparatu.**

Na dwukrotny dzwonek przewodniczącego, **mechanik otwiera aparat dla użytku publicznego**, na jednorazowy zaś **aparat wyłącza.** Dziś w pierwszym dniu funkcjonowania aparatu, liczni właściciele aparatów odbiorczych **doznali rozczarowania**, ponieważ **odbiór był zupełnie niewyraźny i przytłumiony szmerami.** Jak stwierdzono, nie jest to winą wadliwej konstrukcji lub montażu aparatu; lecz **niesfornego zachowywania się posłów, którzy** w czasie obrad wiedli ożywione rozmowy.

—xo ox—

Eksport płodów rolnych sfinansuje Bank Polski.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 16 lipca.

W łonie Rządu odbywały się ostatnio narady **na temat finansowania tegorocznych zbiorów.** Zwyciężył pogląd, że **finansowaniem eksportu płodów rolniczych na wielką skalę winien zająć się Bank Polski.** Idzie to po linji polityki Banku Polskiego, który zarzucił **metodę finansowania indywidualnych przedsiębiorstw i zajmuje się obecnie finansowaniem całych działów produkcji.** Dziś odbędzie się w tej sprawie decydująca konferencja pod przewodnictwem min. Klarnera.

—xo ox—

Rekordowy eksport jaj.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 16 lipca.

Wartość wywozu jaj w miesiącu maju b. r. wynosiła tyle, co wartość wywozu węgla. W czerwcu sytuacja ta uległa pewnej zmianie. Mianowicie wartość **wywiezionego węgla wynosi** w tym czasie **około 17 miljonów złotych w złocie**, podczas gdy **eksport jaj** w czerwcu wyraża się **w cyfrze 11 miljonów złotych w złocie.**

—ox xo—

Likwidacja konfliktu bułgarsko-rumuńskiego.

Bukareszt, 16. 7. (PAT). Stwierdzając nieprawdziwość pogłoski o rzekomem zaatakowaniu bułgarskiego posterunku Nr. 15 przez wojska rumuńskie, **rząd bułgarski zawiadomił rząd rumuński, że zrzeka się powołania mięszanej komisji śledczej.**

Rozstrzygnięcie konkursu Banku Gosp. krajowego.

Warszawa. (Tel. wł.).

W piątek, dnia 16 b. m., odbyło się posiedzenie **Sądu konkursowego**, powołanego do rozstrzygnięcia konkursu Banku Gospodarstwa krajowego na najlepszą pracę „**O programie gospodarczym Polski**". Sąd pod przewodnictwem wiceprezesa Banku Gospod. Kraj., **Ossowskiego**, — przyznał jednomyślnie na wniosek generalnego referenta sądu prof. **Krzyżanowskiego pierwszą nagrodę w kwocie 10.000 zł. Ferdynandowi Zweigowi, znanemu ekonomiście szkoły krakowskiej.**

OBURZAJĄCY NIETAKT DEPUTOWANYCH KOMUNISTYCZNYCH.

Paryż, 16. 7. (PAT). Wszystkie dzienniki donoszą o **oburzeniu, jakie wśród publiczności wywołało niestosowne zachowanie się deputowanych komunistów**, którzy powracających z uroczystości inauguracji meczetu **prezydenta republiki, Doumergue i sułtana powitali gwizdaniem.** Tłum chciał się wedrzeć na taras, gdzie znajdowali się deputowani komunistyczni, a tylko dzięki interwencji policji i innych deputowanych nie doszło do dalszych zajść.

—oo—

Propaganda za szkolnictwem niemieckiem w Polsce.

Toruń, 16. 7. (AW). Na Pomorzu szerzy się z niezwykłą energią **propaganda niemiecka za szkolnictwem niemieckiem.** W Bydgoszczy przy biurze, kierującem sprawami mniejszości niemieckiej w Polsce utworzono specjalny wydział szkolny, — którego zadaniem jest opieka nad szkolnictwem niem. w Polsce i jego propaganda. Akcja ta wydaje owoce, gdyż w jednej z pomorskich miejscowości **rdzenni Polacy podpisali nawet wniosek o utworzenie szkoły niem.** Głównym terenem agitacji są powiaty nadgraniczne, — gdzie żywioły polskie nie mają dość

—xo ox—

Techniczne trudności misji prof. Kemmerera.

Warszawa, 16. 7. (AW). Na duże trudności natrafia misja prof. Kemmerera ze względów językowych. — Wszyscy niemal członkowie misji — prócz języka angielskiego — nie znają żadnego innego. Ponieważ **misja nie orjentuje się w całokształcie zagadnień naszej administracji skarbowej** zachodzi potrzeba znalezienia ludzi, którzyby znając język angielski i orjentując się w zagadnieniach administracji skarbowej, mogli informować misję w dostatecznej mierze. **W wyszukaniu takich informatorów zachodzą duże trudności.**

—xoox—

Katastrofalna powódź na Węgrzech.

30.000 morgów pod wodą.

Budapeszt, 16. 7. (PAT). Z Mohacza donoszą, że **grobla na Dunaju została dziś rano przerwana. Woda zalała obszar 30.000 morgów.** Ludność schroniła się na dachy domów. Szkody są bardzo znaczne.

—xo ox—

Dżuma puka do wrót Europy.

Konstantynopol, 16. 7. (PAT.) Z powodu stwierdzonych wypadków **dżumy w Beyrucie i Aleksandrji** okręty przybywające stamtąd do Turcji podlegają **kwarantannie.**

—ox ox—

Omal nie katastrofa kolejowa we Lwowie.

Lwów, 17 lipca.

Dyrekcja kol. państw. komunikuje: Dnia 16 lipca, o godzinie 9.45, **podczas przetaczania wagonów** przy pociągu towarowym Nr. 9985 we Lwowie, **wyskoczył z szyn przednim wózkiem czteroosiowy wagon otwarty**, ładowny węglem, pociągając za sobą jeden wagon dwuosiowy. **Wskutek tego wypadku doznał pociąg pospieszny Nr. 903** (Warszawa-Bukareszt) **50-minutowego, zaś pociąg osobowy Nr. 321** (Lwów-Stanisławów) **63-minutowego opóźnienia ze Lwowa.** Przeszkodę usunięto o godzinie 12.10. **Uszkodzeń w ludziach wypadek nie spowodował żadnych.** Dochodzenie w toku.

TERMIN POSIEDZENIA SENATU.

Warszawa, 16. 7. (PAT.) Marszałek Senatu **Trąmpczyński** wyznaczył **najbliższe posiedzenie Senatu na piątek 23 b. m.** Posiedzenie trwać będzie prawdopodobnie cały piątek i sobotę.

BUDOWA DWORCA KOLEJOWEGO W GDYNI UKOŃCZONA.

Gdynia, 16. 7. (PAT.) Wczoraj odbyło się tu **poświęcenie nowowybudowanego dworca osobowego w obecności wojewody pomorskiego Wachowiaka**, jako przedstawiciela rządu, licznego grona oficerów marynarki i zaproszonych gości.

Budowa dworca kosztowała 1.100.000 złotych i trwała przez trzy lata. Podkreślić należy **że budowa dworca, została wykonana wyłącznie przez firmy polskie**

Przemawiał wojewoda **Wachowiak, podkreślając niezmiernie doniosłe znaczenie dzieła budowy dworca**, albowiem Polska, budując w Gdyni port i dworzec, chciała dać na zewnątrz dowód, **iż obejmując w posiadanie wybrzeże morskie, umie na niem pracować.** Dzisiejsza uroczystość jest zewnętrznym dowodem, **że Polska na Pomorzu twardo stoi.**

REGLAMENTACJA DEWIZOWA WE FRANCJI.

Paryż, 16. 7. (PAT). Minister finansów **Caillaux** odbył dziś w południe naradę z przedstawicielami wielkich banków i zakładów kredytowych. Minister przypomniał **konieczność niedokonywania zakupu dewiz inaczej, jak na cele handlowe** i zapowiedział **ścisły nadzór rządu nad wszelkiemi transakcjami.**

Wiadomości telegraficzne.

= **Nowomianowany prezes Najwyższego Sądu, p. Jakób Krzemiński**, ciężko zaniemógł i dnia 15 b. m. przewieziony został do Szpitala Ujazdowskiego.

= **Dziś o godz. 9.20 rano przybył do Królewca lotnik rosyjski Szebenow**, który odbywa podróż okrężną dookoła Europy.

= **Królewska para hiszpańska** opuściła dziś Anglję.

= **Rokowania, mające na celu zawarcie traktatu arbitrażowego między Jugosławją a Bułgarją, doznały niepowodzenia.**

= **Dziś nad ranem zmarła w Warszawie ś. p. Eugenja Grossternowa**, żona naczelnego redaktora „Nowego Kurjera Polskiego".

KUPON 1

uprawniający do udziału w konkursie wiosennym „Kurjera Lwowskiego"

(na ozdobiony balkon lub okna).

Imię i nazwisko ____________________

____

Adres ____________________

Balkon czy okna ____________________

(podać piętro i położenie) ____________________

—::—

KRONIKA.

LIPIEC 17 SOBOTA

Dziś: rzym.-kat. Aleksego, gr.-kat. Andreja.

Jutro: rzym.-kat. Ć. 8 po Z. św. gr.-katol. N.-D. 3 po S.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Sobota 17 bm. „Bitwa pod Waterloo"

TEATR NOWOŚCI.

Sobota 17 bm. Gościnne występy warszawskiego teatru „Qui pro Quo".

Niedziela 18 bm. o g. 4 pop. Gościnne występy warszawskiego teatru „Qui pro Quo".

Niedziela 18 bm. Gościnne występy warszawskiego teatru „Qui pro Quo".

Poniedziałek 19 bm. Gościnne występy warszawskiego teatru „Qui pro Quo".

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Sobota o 7.30. „Mały domek" T. Rittnera (przedostatni występ „Reduty").

Niedziela o 4-ej popołudniu „Książę Niezłomny" Gość występ Reduty z Osterwą na czele. Na boisku Sokoła Macierzy.

Niedziela o 7·30 „Mały domek" T. Rittnera ostatni gość. występ „Reduty".

Poniedziałek o 7·30 Występ J. Hryniewieckiej, kierowniczki plastyki w „Reducie" i W. Hendrichównej artystki opery Dyr. Adama Ludwiga.

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Apollo: „Wampirzyca".
Chimera: „Złote Łoże".
Palace: „Siostrzyczka z Paryża"

—oo—

Lwowskie Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych (Gmach Miejskiego Muzeum Przemysłowego). X-ta WYSTAWA FOTOGRAFJI ARTYSTYCZNEJ, oraz zbiorowa wystawa dzieł Dra Henryka **Mikolascha.**

—oo—

— **Teatr Wielki** wystawia dziś po raz pierwszy sensacyjną nowość sezonu, znakomitą, komedję M. Lengyela: **„Bitwa pod Waterloo"**, w której akcja rozgrywa się w tak modnem dziś środowisku wielkich przedsiębiorców i artystów. Doskonała reżyserja p. Dobrzańskiego, zapewnia świetnej tej sztuce wyjątkowy sukces i powodzenie.

— **Teatr Nowości** z dniem dzisiejszym otwiera szereg gościnnych występów najlepszego warszawskiego teatru artystyczno-literackiego **„Qui Pro Quo"**. W pierwszym programie ujrzymy rewję aktualno-polityczną, napisaną przez świetnych poetów humorystów, J. Tuwima i M. Hemara, pt. **„Rączka w rączkę"**. Znakomity zespół artystyczny i baletowy tego teatru, stojącego na wysokim poziomie artystycznym ściągać będą niewątpliwie liczne rzesze publiczności, spragnionej prawdziwie szampańskiej zabawy i śmiechu.

— **Moralność przedewszystkiem**, świetna trzyaktowa krotochwila zaszczytnie znanego i ulubionego autora, Ignacego Nikorowicza, ukaże się w najbliższych dniach na scenie Teatru Wielkiego. Reżyserja spoczywa w niezawodnych rękach p. Żyteckiego. Obsadę tworzą pierwszorzędne siły artystyczne naszego dramatu.

— **„Mały domek"** Pełna głębokiej psychologji sztuka S. Rittnera odegrana dziś i jutro przez wzorowy zespół „Reduty" zamknie cykl przedstawień gościnnych wileńskich artystów. Inscenizacja sposób gry tak zwane przeżywanie ról stwarza wzruszające sceny, pod urokiem których widz wychodzi z Teatru głęboko wzruszony. „Mały domek" pójdzie tylko dwa razy.

— **„Książę Niezłomny"** na boisku Sokoła Macierzy. W niedzielę o godz. 4-tej popołudniu **„Książę Niezłomny"** zostanie odegrany przez zespół „Reduty" na olbrzymiem boisku Sokoła z udziałem dużej liczby statystów. Orszak królewski odegra swe role na koniach. Ceny miejsc będą niezwykle niskie, od 1 do 3 zł. Bilety do nabycia w biurze „Orbis".

— **Wieczór tańca i pieśni, odbędzie w poniedziałek 19 bm.** wypełniony przez produkcje taneczne **J. Hryniewickiej** kierowniczki plastyki w „Reducie", oraz **W. Hendrichówny** śpiewaczki. Program tego wieczoru niezwykle starannie dobrany i atrakcyjny. Ceny miejsc zwyczajne.

— **Adam Ludwig**, jeden z najlepszych barytonistów polskich, znany z najlepszej strony i u nas, gdzie na scenie lwowskiej doskonale odtwarzał postacie wagnerowskie i partje z repertuaru włoskiego, wystąpi w poniedziałek z koncertem w „Teatrze Małym" przy współudziale sopranistki **p. W. Handrichówny** b. artystki opery lwowskiej. **P. J. Hryniewiecka**, kierowniczka plastyki w „Reducie" uzupełni resztę tego nader interesującego programu produkcjami choreograficznemi.

—oo—

OD ADMINISTRACJI.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego" przesyłać należy przekazami pocztowemi lub na numer P. K. O.

153.215.

—oo—

— W dzisiejszym numerze zamieszczamy kupon 1-szy na konkurs wiosenny.

— **Osobiste.** P. Prezydentowa Mościcka zrezygnowała z mandatu radnej m. Lwowa.

— **Dyrektor policji dr. Reinländer** rozpoczął 6-tygodniowy urlop. Na czas nieobecności dra Reinländera, **kierownictwo Dyrekcji Policji objął r. Kuczewski.**

— **Prezydjum Akademickiej Centrali Samopomocowej** we Lwowie, uwiadamia, że w dniu 22 lipca o godz. 18-tej (6-ta) wieczorem przybywa do Lwowa po zwiedzeniu całego szeregu miast w Polsce, wycieczka studentek amerykańskiego Uniwersytetu F. Vattar w liczbie 13 osób.

Miłych gości z za oceanu powita i zapozna z osobliwościami Lwowa Komitet przyjęcia w skład którego wchodzą przedstawiciele władz akademickich, administracyjnych, wojskowych, samorządowych i akadem. Przy tej sposobności prosimy osoby ze świata akademickiego, jakoteż osoby interesujące się tego rodzaju wycieczkami, by zechciały się łaskawie zgłosić w Akad. Centrali Samopom. ul. Łozińskiego 7 o ile władają należycie językiem angielskim.

— **Sekretarjat Miejskich Teatrów** objął z dniem 16 bm. długoletni artysta scen lwowskich, p. **Eugenjusz Kalinowski.**

— **W stowarzyszeniu przemysłowem ślusarzy lwowskich** wybrani zostali na 3 lata przełożonym p. **Pammer**, a zastępcą jego p. **Pretorius.**

— **Oddział miejscowy Polskiego Czerwonego Krzyża we Lwowie,** podaje do wiadomości **wynik zbiórki Tygodnia Czerwonego Krzyża,** wynoszący kwotę 2.002 zł. 33 gr. czystego dochodu — równocześnie poczuwa się do miłego obowiązku złożenia najserdeczniejszego podziękowania wszystkim tym osobom, które tak przez składanie darów na listy i do puszek, jakoteż przez swą ofiarną pracę dopomogły Zarządowi Oddziału w jego usiłowaniach.

— **W Brzuchowicach** w niedzielę 18 lipca, w parku zabawowym odbędzie się **wielka zabawa**, z której dochód przeznacza się na budowę gimnazjum im. Komisji Edukacyjnej w Brzuchowicach. — Połączone siły Komitetu lwowskiego oraz „Zakładów klimatycznych", zapowiedziały afiszami w tej sprawie niezwykle bogaty program.

—oo—

Wydajność pracy urzędników państwowych.

Lwów, 17. lipca.

Na podstawie danych, zebranych przez Instytut Naukowej Organizacji- otrzymujemy informacje **o wydajności pracy urzędników państwowych. Dane owe wykazują, iż wydajność ta nie przekracza 40—50% pracy normalnej.**

Dla przykładu podajemy zestawienia liczbowe o jednym z dni urzednika państwowego, pobierającego płącę w wysokości 450 zł. miesięcznie. **Przyjmując godziny urzędowania od 8·30 rano do 3·30 po południu i dzienne wynagrodzenie w sumie 18 zł., okazuje się na podstawie nadesłanych samoobserwacji, że urzędnik dany otrzymuje tylko 8·42 zł. za realną pracę. Na tę różnicę składają się takie powody: nieobecność, opóźnianie się, rozmowy, czytanie gazet, śniadanie, wychodzenie z biura i t. p.**

—oo—

Z targu.

Lwów, 17 lipca

Ceny nabiału: 1 l mleka 30—40 gr., kwaterka śmietany 1·40—2 zł., 1 kg. masła 5—6.50 zł., sera 1·20—1·60 zł.

Jarzyny: 1 kg młodych ziemn. 10—12 gr. kalarepa po 3—5 gr. główka, wiązka marchewki 5 gr, pietruszki 5 gr., kalafiory po 25—50 gr, 1 l. groszku 60—80 gr., sałata po 6—12 gr.

Owoce: 1 kg czereśni 60 gr — 2 zł., wiśni 1.20—2 zł., moreli 4 zł, 1 l. borówek 30—40 gr., porzeczek 70—1 zł. malin 1.50—2 zł.

—oo—

Skrzynka na listy.

Trzepanie dywanów.

Lwów, 17 lipca.

Za dawnych, dobrych czasów trzepanie dywanów, pościeli i t. p. odbywało się w przeznaczonych godzinach **przedpołudniowych.** Dziś trzepie się, kiedy kto chce, w godzinach dowolnych od 7 rano do 10 w nocy.

Dla człowieka pracującego umysłowo jest to **straszna plaga.** Otwieranie okien dla zaczerpnięcia świeżego powietrza, w takich warunkach utrudnione. Co godziny inna partja trzepie. Kurz wraz z miljonami różnych bakterji wlatuje przez otwarte okna do pokoji i kuchni, gdzie się gotuje. **Ani to higieniczne ani apetytne.** Zwłaszcza w porze kanikuły, gdzie drobnoustroje są rozsadnikami **licznych chorób.**

Na kulturalnym zachodzie w każdej kamienicy są odnośne przepisy, **kiedy wolno trzepać.** Magistrat i policja ostre wydały tam rozporządzenia.

Czy nasz Lwów i jego **magistrat nic nie wiedzą o takich kulturalnych zarządzeniach?**

—oo—

ZAKAZ SPROWADZANIA SPECJALISTÓW Z ZAGRANICY.

Warszawa. (Tel. wł.) Ministerstwo pracy i opieki społ. dążąc do zmniejszenia bezrobocia zastanawia się nad sprawą **wydania zarządzeń, któreby ograniczyły zatrudnienie obcokrajowców** w różnych przedsiębiorstwach. Ministerstwo zmierza też w pewnych wypadkach zakazać sprowadzania specjalistów z zagranicy.

Konkurs.

Zarząd pryw. Seminarjum naucz. żeńsk. T. S. L. z prawem publiczności w Tarnopolu ogłasza **konkurs na następujące posady nauczycielskie.**

1) **dyrektora seminarjum.**
2) **nauczyciela przedmiotów pedagogicznych.**
3) **nauczycielki (nauczyciela) języka polskiego.**
4) **nauczycielki (nauczyciela) historji oraz nauki o Polsce współczesnej.**

Warunki: Kwalifikacje do nauczania w szkołach średnich i seminarjach nauczycielskich oraz praktyka nauczycielska (u dyrektora conajmniej 10-lenia).

Do stanowisk tych przywiązane są pobory według norm płac nauczycieli szkół średnich, oraz 10% dodatek.

Posady do objęcia z dniem 1 września br.

Podania należycie udokumentowane przesyłać należy najpóźniej do dnia 31 lipca br. pod adresem: **Zarząd „Koła Towarzystwa Szkoły Ludowej" w Tarnopolu** ul. Ks. Kaczały 2.

Zarząd Seminarjum T. S. L.
2333 w Tarnopolu.

Co się stało w mieście?

— **Włamanie do bożnicy.** Wczorajszej nocy nieznani złodzieje włamali się do bożnicy, (Szaßnochy) i skradli różne przedmioty nieustalonej na razie wartości.

— **Jeden awanturnik pobił dwu policjantów.** Aresztowano wczoraj **Jana Engla za wywołanie** awantury i pobicie 2 posterunkowych będących w służbie.

Kurjer Radjowy

PROGRAM RADJOKONCERTÓW na dziś.

Warszawa. (480). Godz. 17.00. Odczyt p. t. 'VIII Zlot Sokołów w Pradze, wygłosi uczestnik zlotu p. dr. Mieczysław Orłowicz. — Godz. 17.30 Jazz-Band. — 18.30 30-lecie radja i jubileusz Marconiego, wygłosi dr. Marjan Stępowski. — 19 Odczyt inż. E. Porębskiego p. t. „Teorja Einsteina".— Godz. 20.30. Koncert muzyki lekkiej.

Frankfurt. (470). Godz. 20.15. Wieczór operetkowy.

Królewiec. (463). Godz. 20.10. Wesołe zakończenie tygodnia.

Medjolan. 320. Godz. 21. Cyrulik Sewilski, opera Rossiniego.

Praga. 368. Godz. 20.02. Wesoły wieczór Gollwella.

Rzym. (425). Godz. 21.10. Koncert wokalny instrumentalny.

Berno szw. (435). Godz. 20. Azjatyccy poeci.

Wiedeń. (531). Godz. 20. Orłow — operetka w trzech aktach.

Budapeszt. (560). Godz. 22.15. Muzyka cygańska.

Najtańsze i najlepsze lampki kupuje amator jedynie w firmie: RADJOKINOFOT, Lwów, Trzeciego Maja 11 a, komplety odpowiednich lamp do aparatów wszystkich typów.

BUSOLA RADJOWA.

Znany francuski popularyzator radja, **Busignes**, skonstruował busolę radjową, opartą na następującej zasadzie. **Jest to odbiornik fal Hertza,** zaopatrzony w zegar, którego **strzałka zwraca się automatycznie w kierunku stacji nadawczej, do której aparat jest dostrojony.**

W zastosowaniu dla marynarki jest to genjalne dopełnienie wynalazku Marconiego: radjo-latarni morskiej.

RADJO W GÓRNICTWIE.

Radjo, z którego w tak wielkiej mierze korzysta: policja i straż ogniowa, nurkowie i łodzie podwodne, żegluga i lotnictwo, słowem, woda, ląd i powietrze, zarówno dla **komunikacji jak i dla bezpieczeństwa,** jak się zdaje będzie obecnie wciągnięte do usług ludzi przebywających najgłębiej pod ziemią t. j. **w kopalniach.**

Przy eksplozjach i katastrofach w kopalni ustaje natychmiast wszelka komunikacja. Możliwość zaopatrzenia każdej grupy górników w aparat radjotelegraficzny otwiera tu szerokie perspektywy. Jest nadzieja, że czynione obecnie doświadczenia uwieńczone zostaną powodzeniem i **już w niedalekiej przyszłości górnicy odcięci od świata będą mogli nawiązać kontakt z organizacjami ratunkowemi.**

Górnictwo uzyska w ten sposób dalsze poważne ogniwo w łańcuchu środków bezpieczeństwa, jakiemi rozporządza.

—oo—

Kurjer ekonomiczny.

DZIERŻAWA MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO W TURCJI.

Organizacje gorzelni rolniczych w Polsce uzyskały w ostatnim czasie koncesję 25-letnią dzierżawy monopolu spirytusowego w Turcji.

Koncesja obejmuje monopol produkcji, sprzedaży, importu i eksportu zarówno spirytusu, wszelkich trunków i napojów alkoholowych, jak piwa i wina. Zakres zatem koncesji jest b. poważny i doprowadzenie jej do skutku jest wynikiem zaufania, jakiem sfery rządowe tureckie obdarzają grupę polską, mimo poważnej konkurencji zagranicznej. Zaufanie to jest zupełnie uzasadnione. Przemysł bowiem spirytusowy w Polsce był szczególnie przed wojną, we wszystkich swoich gałęziach w stanie wielkiego rozkwitu i w przemyśle tym przedstawiamy pod każdym względem wartości organizacyjno handlowe.

Monopol spirytusowy w Turcji ma być prowadzony przez tureckie tow. akc., którego kapitał akcyjny ma przejąć w połowie rząd turecki, a w połowie grupa polska. Towarzystwo tureckie ma wykonywać wszelkie uprawnienia objęte koncesją i płacić rządowi tureckiemu roczną tenutę dzierżawną oraz udział w czystych zyskach.

Udzielenie koncesji grupie polskiej jest na Wschodzie bardzo żywo komentowane, jako jedna z największych koncesji, którą państwo tureckie udzieliło po wojnie.

RYNEK PAPIERNICZY

Na rynku papierniczym ruch w ostatnich dwóch tygodniach wskutek strajku drukarzy nieco się zmniejszył — równocześnie pogorszyła się wypłacalność poszczególnych firm. Jedną z ważnych przyczyn zastoju w branży papierowej jest zmniejszenie się ruchu w handlu wydawniczym i księgarskim.

Fabryki udzielają hurtownikom następujących warunków: Za papier kancelaryjny 33% gotówką, resztę na 2—3 miesięczne weksle, za papier drukarski 50% gotówką, a resztę na 2—3 miesięczne weksle. Wszystkie prawie fabryki papieru są obecnie uruchomione.

DZIERŻAWCY ROLNI W OPRESJI

Warszawa. (Tel. wł.). Związek dzierżawców rol. wystosował do rządu memorjał w którym uskarża się na fatalny stan ekonomiczny dzierżawców rolnych. W memorjale tym podkreślono zbyt ostre rygory, przewidziane dla dzierżawców majątków ziemskich w ustawie o wykonaniu reformy rolnej.

Związek dzierżawców prosi o zrewidowanie tej sprawy, gdyż inaczej dzierżawcy będą najbardziej poszkodowanymi ze wszystkich obywateli pracujących na roli.

BADANIA W PRZEMYŚLE BUDOWLANYM.

Warszawa. (Tel. wł.).

Instytut Naukowej Organizacji, w myśl programu, przystępuje obecnie do badań w zakresie przemysłu budowlanego i w tym celu nawiązuje kontakt z wybitnymi inżynierami. W celu pobudzenia sfer zainteresowanych do wprowadzania ulepszeń organizacyjnych w budownictwie Instytut Naukowej Organizacji opracowuje system rusztowań Gilberth'a, przystosowując go do warunków polskich. W sprawie tej Instytut udziela szczegółowych instrukcji i wskazówek praktycznych.

GIEŁDA LWOWSKA.

Targ akcyjny ożywiony.

Kursa przeważnie nie uległy zmianie, dla papierów o większem zaofiarowaniu kursa cokolwiek słabsze. Zleceń kupna mniej, niż onegdaj, realizacyjne sprzedaże przyczyniły się do przerwy w haussie.

Tendencja niejednolita.

Usposobienie ożywione.

Dolar 9.22.

Kotowane: Browary 9.80, 10; Chodorów 83; Chybie 5.30; Ćmielów 0.14, 0.15; Lokomotywy 0.78, 0.80; Górka 10.00. Niemojowski 0.30; Oikos 1.75; Tesp 14.90, 14.80; Gazolina 2.10.

OBROTY PRYWATNE.

Wczoraj tendencja niezmieniona, chwiejna. — Kursa utrzymane.

Obrót średni.

Dolary amerykańskie 9.20 — 9.22; dolary kanadyjskie 9.10 — 9.12; korony czeskie 0.29 — 0.30; leje 0.04 i jedna czwarta — 0.04 i pół; franki francuskie 0.27 — 0.28; franki szw. 1.70 — 1.75; funty szterlingi 43 — 43.50.

Złoto: 20 kor. 36 — 37.00; 20 frk. 33.50 — 34.50; 20 mrk. 42.50 — 43; 10 rubli 46 — 47.

Srebro: kor. austr. 0.75 — 0.80; 5 kor. austr. 4 — 4.20; flor. austr. 2 — 2.10; ruble 3.20 — 3.40; kop. za rubel 1.60 — 1.70.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Sytuacja bez zmiany. Poza giełdą skromne obroty w życie dworskiem nowego zbioru, za który płacą zł. 20.30 loco stacja Krasne z terminem dostawy: początek sierpnia b. r. — Tendencja nadal niezmieniona. Usposobienie mdłe.

Pszenica biała 33 i pół — 34 i pół; pszenica czerwona 36 i pół — 37 i pół; żyto 21 — 22; jęczmień pastewny 23 — 24; jęczmień przemiałowy 25; owies 27 i pół — 28 i pół; owies dworski 29.

Ceny szacunkowe bez transakcji.

RZEMIEŚLNICY NIE MAJĄ OBOWIĄZKU PROWADZENIA KSIĄG.

Do prowadzenia ksiąg handlowych rzemieślnicy nie są zobowiązani, a notatki ich uznane być muszą do wymiaru podatku za dowód wystarczający. Taką decyzję wydał najwyższy trybunał administracyjny.

—oo—

WIADOMOŚCI FINANSOWE AGENCJI WSCHODNIEJ.

Ukazał się Nr. 53 „Wiadomości Finansowych", który zawiera: Francuski problem stabilizacyjny. Z międzynarodowych rynków dewizowych. Zabezpieczenia kredytów. Kapitulacja Belgji. Stan posiadania amerykańskich towarzystw akcyjnych, pokrycia kruszcowe w bankach emisyjnych Europy. Nowe pożyczki amerykańskie dla Europy: 1) pożyczka węgierskich związków samorządowych; 2) pożyczki amerykańskie dla Saksonji; 3) pożyczki dla przemysłu włoskiego w N. Jorku. Nowe emisje zagraniczne w Londynie: 1) pożyczka grecka. 2) pożyczka bułgarska, 3) pożyczka angielska dla Westfalji. Wycofanie się Dillona z interesów Polski. Arbitraż międzynarodowy. Problem kosztów w bankach niemieckich. Sprawozdania rosyjskiego Banku Państwa za I-sze półrocze 1925—1926. Odbudowa Europy — najżywotniejszym interesem gospod. Ameryki.

(„Wiadomości Finansowe" abonować można w lwowskim oddziale Ajencji Wschodniej, Lwów, ul. Długosza 31. — Telefon 641).

KURJER SPORTOWY.

STAN MISTRZOSTW OKRĘGU LUBELSKIEGO.

Lublinianka 16 pkt.; W. K. S. Hallerczyk 15; W. K. S. Lublin 11; W. K. S. Kowel i A. Z. S. Lublin po 7 p. oraz W. K. S. Zamość 1 pkt.

Król bułgarski się żeni.

Praga. (Tel. wł.) Czechosłowackie biuro prasowe donosi z Sofji: Wyjazd króla Borysa zagranicę komentują żywo dzienniki i jednocześnie donoszą, iż podróż ta pozostaje w związku z mającą nastąpić żeniaczka króla. Borys ma poślubić młodszą córkę króla włoskiego, księżniczkę Giowannę. Na zapytanie korespondenta czechosłowackiego biura prasowego bułgarski premjer Liapczew odpowiedział, że niczego powiedzieć nie może i że wie tylko tyle, iż król Borys i córka króla włoskiego znajdują się w wieku odpowiednim do zawarcia małżeństwa.

—oo—

B. MINISTER TURECKI POWIESZONY.

Wiedeń. (Tel. wł.).

Między skazanymi na śmierć w procesie smyrneńskim znajdował się również b. minister oświaty i wybitny przywódca młodoturecki Szikri bey i b. szef policji Dżambulat. Wyrok został natychmiast wykonany, a skazani zostali powieszeni.

—oo—

NOWE MINISTERSTWO WE WŁOSZECH.

Rzym. (Tel. wł.) Odbyła się tu inauguracja nowego ministerstwa korporacji, na czele którego stanął premjer Mussolini, który piastuje już 7 tek. Mussolini wyjaśnił, iż nowe ministerstwo mieć będzie nadzór i kierownictwo faszystowskiego ruchu syndykalistycznego, który jest pierwszą próbą budowy ustroju społecznego na nowych podstawach faszystowskich.

—oo—

MIEJSCE WYGNANIA ABD-EL-KRIMA.

Paryż, (Tel. wł.)

Wbrew obiegającym dotąd wiadomościom miejscem wygnania Abd-el-Krima będzie nie Tananariwa na Madagaskarze, lecz wyspa La Reunion, kolonja francuska, położona na wschód od Madagaskaru.

Dziś T. K. S. Pogoń. Zawody towarzyskie, boisko Pogoni godzina 5-ta popołudniu.

POLONIA—WARSZAWIANKA 5:5 (2:1).

W czwartek odbyły się tu zawody decydujące o tyt. mistrza WOZPN. Gra była niesłychanie ostra i zawzięta. Do połowy miała przewagę Polonia tak technicznie jak i taktycznie. Po przerwie opada Polonia ze sił a następnie wskutek usunięcia — przez sędziego dra Lustgartena z Krakowa — Grabowskiego, gra się wyrównuje. przyczem Polonia strzela 3 bramki w tem jedną z karnego zaś Warszawianka 4 bramki. Ponieważ po 35 minut. przedłużeniu gry żadna z drużyn nie osiągnęła zwycięskiej bramki, sędzia przerwał zawody z powodu ciemności.

ZMIANY W WIEDEŃSKICH DRUŻYNACH ZAWODOWYCH.

W wiedeńskich drużynach zawodowych po zakończeniu sezonu zaszły następujące zmiany: „Amatorzy" zyskali Regnarda z „Rapidu". „Vienna" straciła Uridla i Kuzela, zyskała natomiast znanego bramkarza M. T. K. Achta. „Hakoah" stracił ośmiu graczy. „Rapid" zwolnił 11 graczy, nabył aż siedmiu napastników. W. A. C. stracił świetnego Imrę Schlossera na rzecz Węgier (33 Obwód). Z „Wackeru" odeszło 2-ch starych graczy Rellet i Jellinek. Micka ze „Sportclubu" udaje się do Pragi.

AUSTRJACKI ZWIĄZEK PIŁKI NOŻNEJ

został zasuspendowany na odbytem ostatnio w Paryżu posiedzeniu zarządu FIFY a to z powodu zbytniego rozpolitykowania się podległych mu związków.

AUSTRJA ANGLJA.

Związki państwowe piłki nożnej Anglji i Austrji prowadzą pertraktacje w sprawie meczu reprezentacji obu państw.

Spotkanie ma nastąpić na wiosnę 1927 roku.

WŚRÓD KONI POLSKICH JUŻ NIEMA „PIKADORA".

Na zawodach konnych o mistrzostwo W. P. nie zauważyliśmy słynnego wałacha rtm. Królikiewicza „Pikadora", który w tak fenomenalny sposób przyczynił się do utrwalenia sławy polskiej kawalerji zagr. Dowiadujemy się ze smutkiem, że „Pikador" pozostał we Włoszech za cenę 2.000 dolarów. Rtm. Królikiewicz za tę sumę nabył młodszego konia (Pikador liczy sobie ponad 20-kę), na którym ma zamiar dalej zdobywać sławę dla barw polskiej kawalerji.

Lwowianie jadący do Warszawy i Łodzi!

Żądajcie tam wszędzie piwa lwowskiego

Zróbcie sobie węzełek abyście nie zapomnieli. 2310

Ucz się w nauce Twa przyszłość.

1. Chcesz uzyskać cenzus nauki z klasy 4, 6. 8 gimn. (potrzebny do awansu lub stabilizacji) 2. Pragniesz posiąść ogólną wiedzę niezbędną w pracy i życiu (prosp. III). 3. Chcesz nauczyć się szybko języka angielskiego, niemieckiego lub francuskiego (prosp. II), wpisz się zaraz na: 2335

Powszechne Kursa Korespondencyjne „MATURA" Kraków, Karmelicka 35, parter.

Uczą PP. Profesorowie szkół średnich i Docenci Uniw. Próbne lekcje na 8 dni, po nadesłaniu zł. 3 (w znaczkach). Wpisy do 1 sierpnia br. Informacje i prospekta bezpłatnie. Na odpowiedź znaczki. 2335

„DEWAJTIS"

Najlepszą naturalną mineralną wodę stołową

wysyła 2283

Zarząd dóbr Pacyków p. Stanisławów.

Żarówki oszczędnościowe

oraz wszelkie materjały elektrotechniczne poleca znana firma

K. POMPACH

w nowo utworzonym lokalu przy ulicy Batorego 26. (Gmach Premier). Ceny bez konkurencji. 2088

Różne.

PENSJONAT LETNI dla chłopców i dziewcząt przyjmuje zgłoszenia. „KISTRYNÓWKA" Pryski powiat Kosów obok Kołomyji. 2233

Zbieracze znaczków pocztowych!

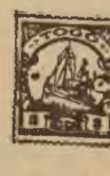

565 sztuk różnego rodzaju **znaczków pocztowych**, między którymi **dużo znaczków rzadkich** jak np. **11 niberskich** (prowizorja), **9 wspaniałych perskich** z czasów koronacji, **6 z Krety** (całość) **25 rzadkich Ameryki środkowej** etc. tylko **za zł. 7·50**. Wielki cennik ilustrowany wysyła na żądanie gratis i franco **Bela Sekula** Sonnenhof Lucerne (Szwajcarja). 1402

Nauka i wychowanie.

MATEMATYKI, fizyki, geometrji wykreślnej, francuskiego niemieckiego, rysunków uczą profesorowie gimn. Egzamina, **poprawki**. Lekcje we **Lwowie** lub **w Zimnej Wodzie**. Zgł.: Batorego 34. IV (czwarte) piętro od 9-11.

DARMO prawie wyucza stenografji wszystkich listownie Instytut Stenograficzny, Warszawa, Krucza 26. Prospekty wysyłamy bezpłatnie. 2083

Kupno i sprzedaż.

ŚRUT 1990 strzelniczy dla odsprzedawców po cenach fabrycznych **„TECHEBU" Kraków, ul. Florjańska 7. Reprezentacja hut ołowianych.**

SWIETNE opaski biodrowe od 11 zł. biustonosze od 3 zł. „Małgorzata" Batorego 34 II p. 2291

POŃCZOCHY Żyrardowskie poleca GABRYEL ŻYWCZAK Kilińskiego 1. 2292

MORELE ZALESZCZYCKIE najlepszego gatunku wysyła w 5-kilogramowych koszykach franco za zaliczką po 17 zł. Wigdor Nussbrauch Zaleszczyki. 2265

KUPIĘ urządzenie tartaku dwu- lub trzy-trakowego ale tylko w bardzo dobrym stanie wraz z pomocniczymi maszynami. Oferty składać pod adresem: St. Homolacs, Lwów, 3-go Maja 19. W ofertach podawać markę maszyn opis takowych stopień zużycia i cenę. 2267

FORTEPIANY, pianina, fisharmonie za różne ceny pierwszorzędnych fabryk, używane zawsze na składzie. Sprzedaje, kupuje, zamienia za gotówkę. Hanak Pańska 21 2236

MORELE (Aprykozy) 1-a ładne wyborowe wysyła w 5-cio kg. **koszykach** franko za zaliczką 18 **zł**. **Sal.** Selzer Zaleszczyki. 2326

MORELE (aprykozy) codziennie świeżo rwane wyborowe I-a w koszykach 5 kg. zł. 19·50. Pomidory 10 kg. wkoszykach zł. 14·— franko za zaliczką wysyła Sam. Wenkert export owoców Zaleszczyki. 2327

PŁUGI jedno i dwuskibowe różnych typów, tryjery Heida okazyjnie i na dogodnych warunkach poleca M. Steinhaus Lwów Gródecka 10 a. 2336

Edward Makowski majster kaflarski Lwów, Pańska 12. przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres **kaflarski. Powyższe roboty uskutecznia także na prowincji.** 2229

Firma 75/26
Spółdz. III. 320.

Wpis firmy spółdzielni.

Do rejestru wpisano dnia 19 lutego 1926.
Siedziba Spółdzielni: Bóbrka.
Brzmienie firmy: Spółdzielnia Powiatowego Koła Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Bóbrce z ograniczoną odpowiedzialnością.
Przedmiot przedsiębiorstwa: Podniesienie gospodarstwa i zarobku członków zapomocą prowadzenia warsztatów rękodzielniczych, organizowania samodzielnych warsztatów rękodzielniczych, tworzenie wszelkich zespołów pracy członków, prowadzenie na własny rachunek przedsiębiorstw handlowych a w szczególności uzyskiwanie zezwolenia na prowadzenie hurtowni tytoniowych, wyrobów monopolowych, wogóle przedsiębiorstw nadawanych przez instytucje państwowe (restauracje kolejowe, sprzedaż gazet na dworcach, kina) pomoc handlowa dla członków przy zakładaniu drobnych przedsiębiorstw handlowych, pomoc dla osadników rolnych i dostarczanie tymże artykułów gospodarczych, w końcu pomoc kredytowa dla członków i tworzenie kas zapomogowych.
Czas trwania: nieograniczony.
Udział członka wynosi 3 zł. płatny w trzech miesiącach od podpisania oświadczenia.
Członkowie odpowiadają do dwukrotnej wysokości wpłaconych udziałów.
Każdy członek może mieć nieograniczoną ilość udziałów.
Zarząd spółdzielni składa się z 2 członków i 1 zastępcy.
Członkami zarządu wybrano Jana Czemeryńskiego i Burucha Zella, zastępcą Jana Ochrymowicza.
Podpis firmy nastąpi w ten sposób, że pod brzmieniem firmy umieszczą swe podpisy dwaj członkowie zarządu.
Ogłoszenia spółdzielni pomieszczane będą w gazetach „Kurjer Lwowski" i tygodnik „Inwalida".
Przepisy o likwidacji zgodne z ustawą o spółdzielniach.

Sąd okręgowy j. handlowy we Lwowie
2337 Oddz. IV. dnia 20. stycznia 1926.

Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1

GOSPOSIE!

rozpoczął się sezon smażenia konfitur

Sklep Boimów 1.

posiada na składzie oprócz wszystkich gatunków cukru — specjalny zapas głów cukrowych od 2·50 kgr. wagi w górę.

Na żądanie telefoniczne Nr. 48-31 dostarczamy do domów.

Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1

Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1 2178

ZAKŁADY GRAFICZNE

A. HEGEDUS

Sp. z ogr. odpow.

LWÓW, ul. Sw. MICHAŁA 4.
(boczna Kościnszki).

wykonują pierwszorzędnie: AKCJE, ETYKIETY, SYGNATURY, PAPIERY WARTOŚCIOWE, PLAKATY, REKLAMY, NUTY, DYPLOMY, nadto WYROBY LITOGRAFICZNE TŁOCZONE, oraz wszelkie roboty w zakres ARTYSTYCZNEJ LITOGRAFJI WCHODZĄCE.

TELEFON: 18-14.

Udoskonalone maszyny do wyrobu:

Dachówki cementowej, pustaków betonowych, cembrowiny studziennej, żłobów, słupów, płyt, rur — poleca FABRYKA MASZYN

RZEWUSKI i S-ka

Warszawa, ul. Ordynacka 7.

Zysk wytwórni betonowej w jednym roku wynosi **około 5.000 do 6.000 zł.** 2130

Żądajcie cenników i objaśnień.

„ODNOWA"

Spółdzielnia z ogr. odpow. wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres rekonstrukcji budynków, odnawiania mieszkań i t. p.

solidnie, szybko, tanio i na raty!

pod kierownictwem upoważnionych inżynierów i architektów. — Informacji udziela się bezpłatnie.

Tel. 172. Lwów, Nowy Swiat 14. 2150

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetrowy: Zwyczajny za tekstem 12 gr. Nadesłane i nekrologja 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed **kroniką** i w rubryce „Repertuar" 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. **Kupno** sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej.

Nakładem Nowej Polskiej Spółki Wydawniczej Sp. z ogr. odp. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką. **Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 29-19.**